PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini Abb. postale I gruppo - Cena 35 lir

Leto XVII. - Št. 41 (4815)

TRST, petek 17. februarja 1961

Sedmo zasedanje

BEOGRAD, 16. — Agencija Tanjug sporoča, da se bo 20. februarja začelo v Rimu VII. redno zasedanje mešanega jugoslovansko-italijanskega odbora za manjšinska vprašanja. Odbor, ki je bil ustanovljen z londonsko spomenico o soglasju, se ukvarja z vprašanjem zaščite pravic, ki jih določa posebni statut spomenice.

Tanjug je torej tudi uradno potrdil, kar smo že v našem dnevniku pred začetkom najnovejše ofenzive šovinizma, pred škvadrističnimi napadi na naše ustanove in pred klicanjem demonstrantov «A morte i ščavi», že nahujskanih kot neuradno vest sporočili. Alessijevo glasilo je včeraj zapisalo, da se bo po vsem tem sedaj rimsko zasedanje vršilo v «drugačnem ozračju», ker da so se vprašanja za obravnavo premaknila z beograjskih plitvin in iz opreznosti diplomatskih protokolov ter se usmerila v odkrito razpravo, kar bosta morali obe delegaciji spoštovati, ker je njuna naloga, tolmačiti pri zadevnih vladah zahteve, ki jih je kakor koli izrazilo prebivalstvo, prizadeto pri izvajanju memorandума. To je po našem mnenju najpomembnejši odraz dogodkov zadnjih dni, ki so postavili v žarišče stanje in potrebe sožitja med Italijani in Slovenci tostran in onstran demarkacijske črte z izrazi, ki ne bodo le dopuščali, marveč celo vsiljali, da se mešani odbor natančno opredeli».

Bistvo članka pa je v naslovu, v katerem se trdi, da je Italija v bilanci izvajanja zaščite manjšin pravzaprav upnik v primeri z Jugoslavijo. Na to samovoljno in iz trte izvito trditev smo že večkrat dokumentirano odgovorili in dokazov ne bomo ponavljali, saj jih vidi lahko vsakdo, ki iz Trsta redno obiskuje bivšo cono B: da vlada tam popolna enakopravnost državljanov ne glede na njihovo narodnost, kar je bistvo memoranduma in njegovih prilog. Sklicevanje na notranjo politično ureditev pa je zgolj bizantinizem, na podlagi katerega bi po tej logiki morala obstajati tudi fašistična stranka podobna tukajšnji MSI, vse v imenu «načela». Da «ima vsakdo pravico svobodno razvijati svojo osebnost», kot je zapisano v citatu tedanjega predsednika vlade Maria Scelbe, citatu, ki ga Alessijevo glasilo tako zelo poudarja.

Toda isti Scelba, ki na možnost zahteve po ustanovitvi neofašistične stranke v socialistični Jugoslaviji prav gotovo ni niti pomislil, je mesec dni po podpisu londonskega sporazuma na tržaškem trgu, na katerem so govori v slovenščini prepovedani, svečano izjavil:

«Slovencem, ki so ostali tostran demarkacijske črte, lahko zagotovimo, da vlada ne bo le izpolnjevala obveznosti, ki izhajajo iz londonskega sporazuma, ampak se bo trudila, da se pokoplje preteklost, ampak da ustvari vzdušje prisrčnega političnega, gospodarskega in socialnega sodelovanja.»

Nato pa je nadaljeval ter med drugim poudaril, da bi bilo «netenje narodnostnega sovraštva le usodno», in takole opomnil navzoče.

«Tržačani in vsi Italijani! Spomin na dogodke, ki smo jim bili priče in žrtve nas s tragičnostjo prestane izkušnje uči, da se veličina narodov ne gradi trajno na nasilju... Sovraštvo, duh nasilja, neizogibno rodita grozote in uničenje za narode.»

K tem besedam sedanjega notranjega ministra in citiranemu pisanju Alessijevega glasila pristavljamo tri dni pred začetkom VII. zasedanja mešanega odbora naslednje:

1. da bi se resnično vršilo v duhu tedanjih izjav ministra Scelbe, in

2. da bi v na žalost «drugačnem ozračju», ki je nastalo po «dogodkih zadnjih dni», obe delegaciji mešanega odbora te dogodke imenovali s pravim imenom in ugotovili, da se ti dogodki nujno morajo označiti — kot je dejal Scelba — za «sovraštvo in nasilje, ki neizogibno rodita grozote in uničenje za narode».

Če se bo to zgodilo in če se bo italijanska delegacija ravnala po svečanih zagotovilih tedanjega predsednika vlade in sedanjega notranjega ministra, ji prav gotovo ne bo težko pristati — v sedmem letu po podpisu memoranduma! — na izvajanje vseh določb posebnega statuta, ki so hkrati v popolnem skladu z določbami republiške ustave. S tem bo istočasno uresničila sklep, ki ga vsebuje sporočilo o nedavnih razgovorih med zunanjima ministroma obeh sosednih držav.

Če pa se bo italijanska delegacija ravnala po željah in zahtevah Alessijevega glasila, ki je sredi najhujših protislovenskih demonstracij zahteval, da se določbe posebnega statuta ne izpolnjujejo in v bistvu včeraj to tudi ponovil, potem prav gotovo ne bo ravnala v duhu svoje ustave, ne v duhu sprejetih mednarodnih obveznosti, temveč se bo postavila na pot, ki vodi zopet v čase «s tragičnostjo prestanih izkušenj».

Imperialistični hlapci ubili še pet kongoških voditeljev

Kasavubu je dal zapreti še druge Lumumbove pristaše Nova priznanja Gizengove vlade - Nadaljujejo se demonstracije zaradi umora Lumumbe - Naser predlaga konferenco voditeljev afriško-azijskih nevezanih držav

LEOPOLDVILLE, 16. — Hammarskjoeldov predstavnik v Kongu Dajal je pozval Čombeja, naj izroči družinam trupla Lumumbe, Okita in Mpola. V Leopoldvillu so se danes razširile govorice, da je dal Kasavubu premestiti zaprte Lumumbove pristaše iz Leopoldvilla v neznan kraj. Razen tega poročajo, da so prejšnji teden v južnem Kasaju v zaporu v Bakvangi umorili pet Lumumbovih pristašev, ki so jih bili premestili iz Leopoldvilla v ta kraj.

Kakor je znano, gospodarijo v tem delu kongoškega ozemlja Kalondžijeve tolpe. Umorjeni voditelji so predsednik pokrajinske vlade v Stanleyvillu in pokrajinski voditelj narodnega kongoškega gibanja (Lumumbova stranka) Jean Pierre Finant, tajnik narodnega kongoškega gibanja Muzungu, glavni tajnik mladinske sekcije tega gibanja Nzuzi, predsednik tega gibanja za Vzhodno pokrajino Nyangarra in poveljnik orožništva v Vzhodni pokrajini Fataki.

Zvedelo se je tudi, da so v Leopoldvillu aretirali še druge predstavnike Lumumbove vlade. Med temi sta tudi minister za zdravstvo Kamanga in Andre Kanza, ki je brat kongoškega predstavnika v OZN.

Iz Stanleyvilla poročajo, da je načelnik glavnega štaba kongoške vojske general Lundula odredil, naj vojaštvo zastraži evropski del mesta, da se preprečijo spopadi. Kongoška vlada v Vzhodni pokrajini je pozvala prebivalstvo, naj bo mirno.

Medtem prihajajo nova sporočila o priznanju Gizengove vlade kot edine zakonite vlade Konga. Med drugimi so to vlado priznale še: Indonezija, Maroko, začasna alžirska vlada, Severni Vietnam, Zunanja Mongolija, Albanija in Kuba.

Iz Rio de Janeira poročajo, da je brazilski predsednik Quadros poslal brazilskemu delegatu v OZN brzojavko za Hammarskjoelda, v kateri sporoča «zgražanje brazilske vlade zaradi smrti Lumumbe». Quadros poudarja, da bi bil moral Lumumba ostati pod zaščito OZN, in zahteva, naj Varnostni svet ugotovi odgovornost za ta umor.

Sudanski ministrski predsednik Abud je poslal Hammarskjoeldu in vsem afriškim državnim poglavarjem brzojavko, v kateri obsoja umor Lumumbe in grozi, da bo umaknil iz Konga sudanske čete, «razen če se ne dajo jasna zagotovila da bo OZN izpolnila svojo nalogo v Kongu v določenem roku». Abud poudarja, da je za umor Lumumbe krivo poveljstvo OZN.

Indonezijski predsednik Sukarno je včeraj izjavil: «Ne bom uporabljal diplomatske govorice. Ta umor je dejanje banditov. Razen tega je delo nove ofenzive imperialistov, ki je usmerjena ne samo proti Kongu temveč proti svobodi vseh narodov.» Sukarno je pozval afriške in azijske države, naj še povečajo svojo borbo, da spravijo imperializem in kolonializem s površja Zemlje.

Podtajnik za politične zadeve v OZN Ralph Bunche je izjavil, da bo umor Lumumbe imel nedogledne posledice. Dodal pa je, da kljub temu ostane optimist in da bo «mogoče preprečiti tretjo svetovno vojno». Bunche napoveduje, da bo v naslednjih petih letih vstopilo v OZN drugih 26 afriških držav, in je dodal, da bo to povečalo važnost črnskega kontinenta. Zagovarjal pa je ravnanje Hammarskjoelda.

Ministrski predsednik Malija Mobido Keita je obvestil Hammarskjoelda, da afriške vlade ne bodo imele več zaupanja v OZN, če se «sedanja struktura in sedanje koncepcije temeljito ne menjajo». Keita dodaja, da je umor Lumumbe rezultat izdajstva, ki ga je OZN izvršila v škodo poslanstva, ki so ji ga države poverile v dobri veri.

Predsednik Gane Nkrumah je brzojavil Hammarskjoeldu z zahtevo, naj se uvede proces na podlagi postopka za vojne zločince proti Mobutuju, Čombeju in Kasavubuju. Nehru je tudi brzojavil Hammarskjoeldu in pravi, da je skušal tajnik OZN «storiti, kar je mogel, da obvlada položaj v Kongu». Dodaja pa, da so delo OZN neposredno ali posredno ovirale tiste države, ki so podpirale Čombeja in Mobutuja. Nehru dodaja, da se bo Indija v pomanjkanju učinkovitih korakov težko pridružila politiki, ki dopušča, da bi tisti, ki vršijo zločine, nadaljevali svoje gansterske sisteme. Na koncu pravi Nehru, da je umor Lumumbe in drugih osebnosti velik mednarodni zločin.

Tudi abesinski cesar Haile Selasi pravi v brzojavki Hammarskjoeldu, da je potrebna takojšnja akcija za obsodbo zločincev, ker se bo sicer položaj v Kongu poslabšal, pri čemer bo trpel ugled OZN.

Demonstracije zaradi umora Lumumbe se nadaljujejo povsod tudi danes. V Rabatu je večja množica študentov demonstrirala po ulicah in skušala napasti belgijsko poslaništvo. Policija pa jih je razgnala. Študentje so demonstrirali tudi v Teheranu, v Bejrutu, v Tokiu, Havani, Kalkuti, Kairu in drugod. V Londonu je odbor afriških združenj in gibanja za osvoboditev izpod kolonializma napovedal, da bodo v nedeljo množične demonstracije, pri čemer bodo demonstranti izvršili pohod proti belgijskemu poslaništvu.

V diplomatskih krogih v Novem Delhiju sporočajo, da je predsednik ZAR Naser predlagal sklicanje konference afriško-azijskih nevezanih držav, da bi se sporazumeli o skupni politiki glede Konga. V istih krogih dodajajo, da se je poslanik ZAR v Novem Delhiju sestal z Nehrujem, da bi dosegel, da tudi Indija prizna Gizengovo vlado.

V diplomatskih krogih indijske prestolnice izjavljajo tudi, da so vabilo za sestanek v Kairu že sprejeli Nkrumah, Seku Ture, Tito in gospa Bandaranajke.

V zunanjepolitičnem odboru predstavniške zbornice je državni tajnik Rusk izjavil, da začenja ZAR imeti «nevarno vlogo» v kongoški krizi. Rusk je dodal, da ZAR «tesno koordinira svojo dejavnost s sovjetsko dejavnostjo in je dobavila orožje in strelivo vladi v Stanleyvillu».

Rusk je nato izjavil, da so bile včerajšnje Kennedyjeve izjave na tiskovni konferenci namenjene tako ZAR kakor Sovjetski zvezi, čeprav Kennedy ni izrecno imenoval Naserjeve vlade. Na koncu je Rusk «izrekel upanje», da «se bo ZAR zavedla velike nevarnosti za svojo neodvisnost in za neodvisnost drugih afriških držav, ki izhaja iz sovjetskega napada na OZN».

Britanski zunanji minister lord Home je v spodnji zbornici izjavil, da je umor Lumumbe «sramoten dogodek». Rekel je, da britanska vlada odločno obsoja ta umor. Dodal pa je, da britanska vlada tudi «obsoja, ker SZ skuša izkoristiti tragični položaj v Kongu, da se maščuje nad glavnim tajnikom in da poveča svoje napade na listino OZN». Lord Home je trdil, da je Hammarskjoeld «lojalno izvršil svoj mandat v Kongu».

V zbornici je nastal velik hrup, ko so laburistični poslanci poudarili, da je belgijski kolonializem kriv za smrt Lumumbe. Konservativni poslanci so začeli vpiti in nastal je velik hrup.

Seku Ture zahteva skupen odstop tajnika OZN in njegovega osebja

Številni govorniki v Varnostnem svetu obsojajo ravnanje Hammarskjoelda - Odbor za dobre usluge govori o bližnjem sporazumu za enotno vlado, toda ne omenja Gizengove vlade

NEW YORK, 16. — Gvinejski predsednik Seku Ture je poslal Hammarskjoeldu pismo, s katerim zahteva takojšnji umik tehnikov in svetovalcev OZN iz Gvineje ter kolektiven odstop glavnega tajnika Hammarskjoelda in njegovih sodelavcev. To brzojavko je prebral danes gvinejski predstavnik na razpravi Varnostnega sveta.

Prvi je na tej razpravi govoril danes ekvadorski delegat, ki je podprl predlog za preiskavo o smrti Lumumbe, zato da se krivci postavijo pred mednarodno sodišče. Dodal je, da ne bi smela nobena vlada priznati kot zakonito vlado katerokoli pokrajinsko vlado. Iz Konga je treba umakniti vojaške in polvojaške formacije.

Gvinejski delegat Telli je izjavil, da so general de Gaulle, belgijski kralj, belgijska vlada, ostali voditelji NATO, Hammarskjoeld ter Kasavubu, Combe, Mobutu, Bomboko in Kalondži neposredni krivci za umor Lumumbe in njegovih tovarišev. Še posebno odgovornost pa je pripisal francoski vladi, ki «se je tik pred razglasitvijo neodvisnosti Konga sklicevala na neverjetno pravico prednosti in ki še dalje vodi v Kongu škodljivo vlogo».

Gvinejski delegat je ostro kritiziral tudi stališče vlad afriških držav, kjer govorijo francoski, predvsem pa duhovnika Juluja, ki je predsednik bivšega francoskega Konga.

Na proteste francoskega delegata je Telli odgovoril: «V interesu francoskega ljudstva, ki je vedno naš prijatelj, mora Francija dati svobodo Alžiriji in napraviti konec režimu nadzorovane svobode, ki ga vsiljuje toliko mladim afriškim državam. V tem primeru bo Gvineja ob strani Francije.»

Predstavnik Madagaskarja je zahteval, naj se o Kongu razpravlja na skupščini OZN namesto v Varnostnem svetu, ker se zadeva tiče vseh držav članic OZN. Prebral je zatem resolucijo konference v Brazzavillu in je dejal, da dvanajst držav, ki se je udeležilo te konference, ne bo dovolilo ukrepov, ki bi ogrožali suverenost Konga. Zavrnil je predloge Hammarskjoelda in Stevensona za nevtralizacijo in razorožitev kongoške vojske. Po njegovem mnenju bi zadostovala «reorganizacija». (Kakor je znano, podpira skupina držav, kateri pripada tudi Madagaskar, Kasavubuja). Glede umora Lumumbe je izjavil, da gre za zločin in da je treba krivce kaznovati brez usmiljenja. Zahteval je, naj se operacije OZN v Kongu nadaljujejo ter naj se postavi «jez mednarodnih sil proti vsakemu zunanjemu napadu».

Predstavnik Malija je zahteval odstop Hammarskjoelda. Varnostni svet pa naj takoj ukaže poveljstvu OZN v Kongu, da razmesti svoje čete med četami Mobutuja, Combeja in Kalondžija, ki korakajo proti ozemlju, ki je pod nadzorstvom Gizenge in kongoških patriotov. Dodal je, da morajo eni in drugi ostati na svojih sedanjih položajih, in šele potem bo mogoče iskati morebitno rešitev v Kongu. Seja se je nadaljevala popoldne (ob 21. uri po srednjeevropskem času).

Na popoldanski seji so govorili še drugi delegati afriških držav, in sicer predstavniki Volte, bivšega francoskega Konga, Cejlona, ki je zahteval sestavo nove vlade v Kongu, kateri naj se nudi vsa potrebna pomoč, razorožitev vseh oboroženih sil izven poveljstva OZN in izgon tujih oboroženih sil. Predstavnik Senegala je zahteval odložitev razprave, da države, ki so se udeležile konference v Brazzavillu, lahko pripravijo načrt za rešitev alžirskega vprašanja. Kamerunski delegat je podprl ta predlog. Sudanski delegat je izjavil, da mora OZN ostati v Kongu, in je dodal, da Sudan ne dovoli tranzita za Kongo na svojem ozemlju. Seja se bo nadaljevala jutri popoldne.

Odbor za dobre usluge OZN v Kongu, v katerem je enajst članov, pravi v svojem poročilu, da bi utegnilo v kratkem priti do sporazuma o «enotni kongoški vladi», in priporoča Hammarskjoeldu, naj se kmalu skliče «konferenca na vrhu» med kongoškimi političnimi voditelji po potrebi tudi izven dežele. Odbor zahteva tudi takojšnje sklicanje kongoškega parlamenta in konec siehernega enostranskega vmešavanja. Pozneje bo odbor predložil novo poročilo.

Sedanje poročilo pravi med drugim, da se Kasavubujev ministrski predsednik Ileo strinja, «da se mora njegova vlada razširiti z vključitvijo drugih političnih skupin». Poročilo pravi tudi, da «so sporazumni v dejstvu, da se mora ohraniti ustava dežele, na kateri temelji Ileova in Kasavubujeva vlada».

Če je poročilo res tako, ne more biti še govora o bližnjem sporazumu za enotno vlado. Poročilo namreč sploh ne omenja Gizengove vlade.

Titove brzojavke afriškim državam

Jugoslovani za otroke iz Konga - «Komunist» o umoru Lumumbe

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 16. — Iz raznih krajev Jugoslavije ljudje še vedno pošiljajo brzojavke Organizaciji združenih narodov, v katerih obsojajo umor Lumumbe. V brzojavkah se poudarja odgovornost OZN in zahteva kaznovanje krivcev. V številnih brzojavkah zveznemu izvršnemu svetu mešćani, delovni kolektivi in mladina izražajo soglasnost s stališčem jugoslovanske vlade o položaju v Kongu. V brzojavkah, ki jih iz Ljubljane, Kopra, Zagreba, Zadra, Kumanova in drugih krajev pošiljajo državnemu tajništvu za zunanje zadeve, zahtevajo, da se organom Združenih narodov sporočijo njihovi protesti in zahteva, da se sprejmejo ukrepi za zaščito pravic ljudstva Konga. Številne jugoslovanske družine so sporočile Rdečemu križu željo, da sprejmejo otroke iz Konga. Jugoslovanski Rdeči križ je že storil korake, da bi ugodil tem željam. Istočasno je jugoslovanski Rdeči križ obvestil Ligo Rdečega križa, da meni, da bi tudi ona morala predlagati nacionalnim Rdečim križem drugih držav akcijo za skrbstvo otrok Konga.

V zvezi z dogodki v Kongu je predsednik republike maršal Tito z «Galeba» na poti v Gano poslal osebna pisma šefom držav Gane, Gvineje, Malija, Liberije, Libije, Maroka, Tunizije, Libanona, Združene arabske republike, Etiopije, Iraka, Indije, Indonezije, Cejlona, Burme, Toga, Sudana in Kambodže.

Glasilo Zveze komunistov Jugoslavije «Komunist» piše, da je umor Lumumbe znak panike tistih, ki se jim izmika pot pod nogami. «Ko generalni tajnik Združenih narodov izreka obžalovanje zaradi smrti Lumumbe in zahteva preiskavo, tedaj je to hinavstvo najhujše vrste,» piše «Komunist», «kajti njegovi zastopniki so v imenu «nevtralnosti» najprej vezali roke zakoniti vladi, da bi pri tem olajšali uzurpatorjem, da likvidirajo najuglednejše zastopnike te vlade. Zato ni niti najmanj čudno, da se nezadovoljstvo vseh v Jugoslaviji obrača ne samo proti tistim, ki so neposredni izvrševalci zločina, temveč tudi proti tistim, ki bi ga lahko preprečili, toda niso ničesar storili.»

B. B.

Referendum v Kamerunu

NEW YORK, 16. — Republika Kamerun (bivši francoski Kamerun) je poslala OZN oster protest proti načinu, kako so britanske oblasti vodile nedavni referendum v Severnem Kamerunu, ter izreka pridržke glede rezultatov tega referenduma. Predstavnik Kameruna v OZN je poslal tajništvu OZN brzojavko, v kateri pravi, da ga je njegova vlada obvestila o «neredih», ki so jih povzročili Nigerijci pred zadovoljnimi očmi nigerijske in britanske policije. Brzojavka dodaja, da se zdi, da so opazovalci OZN ugotovili številne neredosti, ki jih želijo pregledati, preden poročajo o rezultatih referenduma.

Na podlagi podatkov, ki so jih objavile britanske oblasti, se je 71 odstotkov volivcev v Južnem Kamerunu, ki je pod britanskim mandatom, izreklo za združitev z bivšim francoskim Kamerunom. Prebivalci Severnega Kameruna, ki je pod britansko upravo upravno pripadal Nigeriji, pa so se s 60 odstotki izrekli za združitev z Nigerijo.

Danes razgovor Kennedy - Brentano

WASHINGTON, 16. Zahodnonemški zunanji minister von Brentano je prišel danes ponoči v Washington. Danes je bil gost državnega tajnika Ruska na kosilu. Jutri zvečer ga bo sprejel Kennedy.

Ob prihodu v Washington je Brentano izjavil, da namerava predložiti Kennedyju «nekatere ideje» glede mednarodnih vprašanj, ki se tičejo Zahodne Nemčije in ZDA. Dodal pa je, da ne prinaša novih nemških predlogov glede gospodarske pomoči za ozdravljenje ameriške plačilne bilance.

Stoletnica rojstva prof. Matije Murka

LJUBLJANA, 16. — V dvorani Slovenske akademije znanosti in umetnosti v Ljubljani je bila danes proslava stoletnice rojstva uglednega slovenskega slavista, strokovnjaka za zgodovino in književnost in etnografa Matije Murka, ki je leta 1952 umrl v Pragi, kjer je bil vse let profesor na univerzi. O profesorju Murku je govoril profesor ljubljanske univerze dr. Bratko Kreft.

Finska se bo povezala s sedmimi državami EFTA

Vendar pa ne bo postala polnopravna članica - Maudling svari pred optimizmom glede sporazuma s «šestimi»

ŽENEVA, 16. — Konferenca ministrov evropskega združenja za svobodno trgovino (EFTA) je končala danes svoje delo. Končno poročilo javlja, da so sklenili, da bodo že s 1. julijem letos znižali za deset odstotkov carinske tarife med sedmimi državami, tako da bo skupno znižanje znašalo sedaj trideset odstotkov in se prilagodilo višini carinskih tarif med državami skupnega tržišča. Ta ukrep je zahtevala predvsem Velika Britanija.

Razen tega so sklenili tudi pridružitev Finske k EFTA. Finska ne bo postala osmi član te organizacije, temveč se bo povezala z EFTA v obliki novega področja svobodne izmenjave med sedmimi in njo. To rešitev so baje izbrali zaradi posebnega položaja, v katerem je Finska zaradi svojih trgovinskih odnosov s Sovjetsko zvezo. Nekateri delegati pa so kritizirali to rešitev, češ da je prenagljena in da je njen namen samo dokazati predvsem ameriški javnosti, da nudi EFTA večje koristi kakor evropsko skupno tržišče, ki dolgo časa zavlačuje sprejem Grčije.

Kar se tiče odnosov med šestimi in sedmimi, je poročal angleški minister Heath. Nekateri ministri niso bili zadovoljni s tem poročilom. Švicarski minister Petitpierre je izjavil, da je težko diskutirati z ljudmi, ki tega nočejo. Danski minister Krag je kritiziral avtarktično podlago, na kateri temelji kmetijska politika šestih.

Kljub različnim tendencam pa izražajo ministri v končnem poročilu željo po sodelovanju z evropskim skupnim tržiščem.

Britanski minister za trgovino Maudling je ob povratku v London iz Ženeve posvaril pred optimizmom glede morebitne združitve «šestih» in «sedmih».

«Spričo sedanjih težav, je izjavil, ne moremo biti preveč optimisti glede rešitve tega vprašanja. Če pa je možnost sporazuma na političnem področju, bi morale ostale težave najti rešitev. Danes so možnosti boljše kakor pred šestimi meseci, toda absurdno bi bilo določiti datum za sporazum.»

Mac Millan pa je v spodnji zbornici izjavil: «Če bi dobili vabilo «šestih», naj se udeležimo političnih razgovorov, bi bili pripravljeni vabilo sprejeti. Politika britanske vlade je izboljšati politične odnose z zavezniki.»

Predstavnik bonnske vlade je izjavil, da je kancler Adenauer sporočil Mac Millanu, da namerava 22. februarja obiskati London, kjer bo poročal Mac Millanu predvsem o nedavni konferenci šestih v Parizu.

Ameriški senatni zunanjepolitični odbor bo v kratkem predložil senatu poročilo o organiziranju gospodarske organizacije za sodelovanje in razvoj. Odbor je izvršil anketo, pri čemer je poslušal mnenje številnih osebnosti. Mnoge od teh so se baje izrekle proti sodelovanju ZDA pri tem novem organizmu iz bojazni, da bi to sodelovanje povzročilo znižanje carinskih tarif, ki ščitijo ameriško industrijo.

Pred zasedanjem glavnega odbora Krščanske demokracije

Demokristjanski poslanci so podprli dosedanjo politiko vodstva stranke

Poslanska zbornica nadaljuje z razpravo o načrtu za razvoj kmetijstva - Na kongresu rimske federacije PSI je Nenni poudaril nenadomestljivo vlogo socialistov v borbi za demokracijo in socializem

(Od našega dopisnika)

RIM, 16. — V političnih krogih je vladalo precejšnje zanimanje za današnje zborovanje demokristjanskih poslancev, kjer je bila na dnevnem redu diskusija o rezultatih upravnih volitev novembra lani in o dejavnosti osrednjih organov KD v zvezi z rešitvijo vprašanja krajevnih uprav. Predvidevalo se je, da bo na tem zborovanju prišlo do prvega večjega napada na politično linijo glavnega tajnika KD Mora, ki zagovarja nujnost sodelovanja s socialisti v vseh tistih primerih krajevnih uprav kjer ni moč sestaviti večinskih občinskih in pokrajinskih upravnih odborov brez njihove podpore. Zborovanje se je začelo dopoldne in se je nadaljevalo, po prekinitvi, ob 18. uri.

Če izvzamemo poseg poslanca Di Martina, ki je zatrjeval, da so se kršile obveznosti, ki jih je KD prevzela pred svojimi volivci in podčrtal, da je «operacija s socialisti» po njegovem mnenju «v škodo KD», so se ostali poslanci izrekli, z večjimi ali manjšimi pridržki, za dosedanjo politiko vodstva. Di Martinu je takoj odgovoril Storti, ki je podčrtal, da tolmačenje volje volivcev, pa tudi uradno mnenje vodilnih funkcionarjev stranke ne morejo biti zasebna last katerega koli posameznega člana stranke. Storti je dejal, da podpira politično linijo stranke in vlade, ki tolmačita «voljo večine stranke in skupine poslancev KD». Glede sodelovanja s socialisti je Storti podčrtal, da ni moč ignorirati stvarnosti, ki KD nalaga sodelovanje z drugimi strankami; ker so meje «demokratične platforme» zelo ozke, jih mora KD skušati razširiti: tako je treba po njegovem mnenju gledati tudi na dialog s socialisti in tako je treba tolmačiti tudi rešitve, ki so jih dali nekaterim občinskim in pokrajinskim upravnim odborom. Vsem govornikom je odgovoril Moro. Predsednik vlade je izrazil novinarjem svoje zadovoljstvo nad diskusijo, glede Morovega zaključnega govora pa je dejal, da je bil «plemenit in jedrnat; vsi so bili z njim zadovoljni».

Danes se je začel kongres rimske socialistične federacije PSI. Prvi je govoril tajnik PSI Nenni, ki je v kratkih besedah orisal mednarodni in notranji položaj; glede prvega je dejal, da vprašanje Konga zavira poskus zbližanja med Washingtonom in Moskvo, kar se zdi, da je cilj novega ameriškega predsednika Kennedyja in ostaja cilj Hruščeva; glede notranjega položaja pa je Nenni zatrjeval, da imamo opravka s pritiskom, da se ustvari nov položaj, da se likvidira centrizem in desnica. Kljub temu, da je PSI doživel na poslednjih volitvah delni neuspeh, so socialisti po njegovem mnenju bolj kot kdaj prej odločujoči činitelj preobrata v levo, ker je le socialistična stranka zmožna dati konkreten politični izraz pritisku množic. Dialog s katoličani je pokazal, da je moč vplivati konkretno na razvoj v deželi, ker se tudi v delavstvu utrjuje zavest, da je vloga socialistov v borbi za demokracijo in socializem nenadomestljiva. Nato se je Nenni zadržal na upravnih odborih levega centra in poudaril, da imajo ne le upravni, ampak tudi politični značaj; če so se taki odbori sestavili pretežno na Severu, je to posledica neenake socialne in s tem politične strukture dežele. Glede Sicilije, je Nenni podčrtal protislovje tamkajšnjega stanja s smernicami vodstva KD, ki prepovedujejo vsakršno sodelovanje s fašisti. Ob zaključku je Nenni omenil tudi govor Fanfanija v Rapallu, ki napoveduje novo politiko; ta novost se bo pokazala tudi na bližnjem zasedanju glavnega odbora KD, še bolj pa se bo pokazala na zasedanju glavnega odbora PLI, kjer bo verjetno prišlo do podobnega izbruha, kakor se je to zgodilo v primeru monarhistov, ki so sklenili stopiti v opozicijo proti sedanji vladi vprav zaradi sodelovanja KD s socialisti. Kar zadeva komuniste, je Nenni dejal, da so sicer povečali kritike na račun PSI, vendar pa — ko gre za konkretna vprašanja morajo priznati, da prvi korak na poti obnove mora biti storjen «v KD in s KD», čeravno niso sposobni dejansko podpirati tega procesa, kljub temu, da ga smatrajo za nujnega. Kar zadeva bližnji kongres stranke, je voditelj PSI dejal, da bo v neki meri predstavljal kasacijsko razsodbo glede dveh osnovnih načel politične dejavnosti stranke: avtonomije in alternative. Ob zaključku je Nenni dejal: «Hočemo uresničiti preobrat v levo tako v krajevnem merilu, kakor v vsedržavnem merilu, ob jasnih programskih točkah, ki morajo ustrezati splošnim koristim vsega delavskega razreda».

Resolucijo avtonomistične večine je obrazložil v svojem poročilu pokrajinski tajnik Paleschi, za levico je govoril Lizzadri, v imenu struje Bassa pa je spregovoril Vasetti. Kongres se bo zaključil v nedeljo.

Vodstvo PLI se bo sestalo prihodnji petek, v soboto in nedeljo pa bo zasedal glavni odbor stranke.

V poslanski zbornici so nadaljevali z razpravo o petletnem načrtu za razvoj italijanskega kmetijstva. Pred vhodom v poslansko zbornico in senat bodo poslanci in senatorji naleteli od sedaj dalje na skupine gospodinj v zanje značilnih predpasnikih, da bi tako parlamentarce opozorile na zakon o pokojninskem zavarovanju v njihovo korist. Tako je to okoliščino pojasnila novinarjem socialistična poslanka Lina Merlin.

Socialdemokratski in republikanski poslanci so sklenili podpreti vladni načrt o razvoju kmetijstva, vendar pa nameravajo predložiti nekatete popravke, da bi «izboljšali in spremenili usmeritev poticšnje v ta namen določenih sredstev».

A. P.

Raab odstopil

DUNAJ, 16. — Avstrijski kancler Julius Raab je sporočil, da misli z 11. aprilom odstopiti. Kancler ima sedaj 69 let in je predsednik vlade že osem let. V pismu, ki so ga prebrali na kongresu ljudske stranke, ki se je začel danes, pravi Raab, da «po štirideset letih politične dejavnosti in po osmih letih vodstva zvezne vlade mislim, da je zaradi mojega slabega zdravja prišel zame trenutek, da se odpovem mestu zveznega kanclerja».

Po kratki prekinitvi dela kongresa je sestanku vodstva stranke so sporočili, da so za novega kanclerja izvolili Alfonsa Gorbacha, ki je predsednik stranke.

Na kongresu je podal poročilo načelnik parlamentarne skupine Maleta, ki je govoril o sodelovanju dveh največjih strank v vladi in je dodal, da se sedaj postavlja vprašanje, ali naj se koalicija ohrani ali pa opusti. Dodal je, da je ljudska stranka naklonjena koaliciji, toda če se ta «izboljša in prilagodi novim pogojem». Dodal je, da mora postati bolj elastična in «omejiti svoje naloge». Maleta je dejal, da mora biti pristojnost koalicije omejena na določanje temeljnih načel splošne politike in na funkcije arbitražnega organa za primere, ko se obe parlamentarni skupini ne moreta sporazumeti o konkretnih vprašanjih.

Govornik je govoril tudi o «komunistični nevarnosti». Zatem se je izrekel za sodelovanje z EFTA.

Demonstracije v Bruslju

BRUSELJ, 16. — Danes je več sto študentov demonstriralo pred poslaništvom ZAR v Bruslju. Vzklikali so proti Naserju ter metali kamenje v okna poslaništva. Policija je demonstrante razgnala, a ti so se pozneje spet zbrali, kjer so nadaljevali demonstracije. Ko je nastopila policija, je prišlo tudi do spopadov. Polagoma je število demonstrantov narastlo na več ko tisoč. Policija pa je dobila ojačenja in jih je nato dokončno razgnala.

V parlamentarnih krogih se je zvedelo, da se bodo belgijski liberalci umaknili iz koalicijske vlade, če bodo katoličani zavrnili njihove zahteve v zvezi z enotnim zakonom.

Zgorelo uredništvo glasila KD «Il popolo»

Štirje mrtvi pri avtomobilski nesreči - Požar uničil radijsko in vremenoslovsko postajo vojaškega letališča v Bologni (škoda: 100 milijonov)

SIRACUSA, 16. — Na cesti med Siracuso in Avolo je prišlo do hude avtomobilske nesreče, pri kateri so izgubile življenje štiri osebe, dve pa sta bili ranjeni. Iz neznanih razlogov se je avtomobil Fiat 1100, v katerem je bilo pet oseb, med temi tudi neki otrok, zaletel v nasprotni smeri prihajoči tovornjak. Pri trčenju je šofer avtomobila 1100 ostal na mestu mrtev, medtem ko sta dva potnika umrla na poti v bolnišnico, četrti pa v bolnišnici. Do sedaj so mogli identificirati samo šoferja. Gre za 40-letnega Francesca Turosinija iz Ghedi (Brescia). Tudi ranjene ženske še niso mogli identificirati. Vsi potniki so bili namreč brez osebnih dokumentov. Smatrajo, da gre za sorodnike šoferjeve družine, ki so prišli na obisk iz Lombardije.

V zgradbi «Palazzo dei giornali» na Trgu Cavour 2, v Milanu, kjer imajo svoj sedež nekateri dnevniki, je danes zjutraj nastal požar v uredništvu demokristjanskega glasila «Il Popolo». Iz do sedaj še neznanih vzrokov se je vnelo nekaj zavojev časopisov in požar se je nato razširil na ostale prostore. Gasilci so požar pogasili preden se je ogenj utegnil razširiti tudi na druga uredništva in urade v omenjeni palači. Ogenj je uničil vse prostore in poškodoval, čeravno ne hudo, tudi bližnje prostore neke fotografske agencije, agencije «Reuter» in sedež združenja «Famiglia artistica». Ko so uredniki po nočnem delu zapustili uredništvo, niso opazili nič nenavadnega. Škode še niso mogli oceniti, vendar pa je vsekakor precejšnja.

V zgodnjih jutranjih urah je požar uničil radijsko in vremenoslovsko postajo vojaškega letališča v Borgo Panigale pri Bologni. Tri ure so se gasilci trudili, preden so bili kos požaru. Škodo cenijo na okrog sto milijonov lir. Menijo, da je požar povzročil verjetno kratek stik. Pri nesreči ni bila poškodovana nobena oseba.

Pri gradnji neke velike hale, nekaj kilometrov od Bielle, se je zrušilo leseno ogrodje in potegnilo za seboj zidarja Augusta Trivera, ki je umrl ob prevozu v bolnišnico. Pri nesreči je bilo ranjenih tudi enajst delavcev. Karabinjerji so uvedli preiskavo, da bi ugotovili vzrok nesreče.

Plaz na Japonskem ubil 27 oseb

TOKIO, 16. — V Osrednji Japonski, v Naganu, je včeraj plaz zasul 5 hiš, v katerih je bilo 27 oseb. Izpod ruševin so do sedaj izvlekli pet trupel.

Vreme včeraj. Najvišja temperatura 10.7, ajnižja 4.8, ob 19. uri 9. zračni tlak 1032,7 narašča, veter 1 km severovzhodnik, vlaga 43 odst., nebo jasno, morje mirno, temperatura morja 9.0 stop.

Tržaški dnevnik

Danes PETEK, 17. februarja Silvin
Sonce vzide ob 7.05 in zatone ob 17.34. Dolžina dneva 10.29. Luna vzide ob 8.18 in zatone ob 20.3
Jutri, SOBOTA, 18. februarja Dragoslava

Oblasti morajo odločno posredovati

Dolgotrajna in odločna stavka delavcev podjetij AFA in SAIFAC

Delavci AFA stavkajo že več kot mesec dni - Na predlog urada za delo lastniki SAIFAC še niso odgovorili - Danes pogajanja glede Tržaškega arzenala

Stavka v podjetjih SAIFAC in AFA še vedno traja. Včeraj so delavci obeh podjetij poslali delegacijo na vladni generalni komisariat, kjer je delegaciji sprejel funkcionar De Giorgi. Delavci so mu obrazložili resen položaj, v katerem se nahajajo, saj so prisiljeni stavkati že mnogo dni. Funkcionar je odgovoril, da se bo komisariat za njih zadevo zanimal in da bo posredoval na uradu za delo. Kasneje so delavci odšli tudi na županstvo, kjer jih je sprejel odbornik Gasparo, ki je prav tako zagotovil posredovanje občine.

Delavci obeh podjetij so že bili večkrat pri predstavnikih oblasti in so vedno prejeli podobne odgovore, ni pa se zgodilo nič konkretnega, da bi se njih kritičen položaj olajšal in ustvarili pogoji, da bi lahko stavki prenehali.

To še zlasti velja za delavce podjetja AFA, ki stavkajo že od 16. januarja in torej dober mesec dni. Glede delavcev s strani urada za delo še ni prišlo do nobene pobude in še vedno nič ne kaže, da se bodo lahko kmalu vrnili na delo.

Prav v tem primeru pa bi oblasti lahko odločno posredovale, saj je bilo zgrajeno podjetje AFA v žaveljskem industrijskem pristanišču tudi s pomočjo državnih sredstev iz rotacijskega sklada in je torej pravica ter dolžnost oblasti, da se zanimajo, da podjetje zaradi tako ostrega sindikalnega spora, ki je privedel do mesec dni trajajoče stavke ne propade.

Razlogi, ki so delavce napotili, da so pričeli s stavko, so povsem upravičeni in so se kasneje odnosi med zaposlenimi in med lastniki še znatno zaostrili zaradi poskusov ustrahovanj. Kot smo že poročali, je v tem podjetju prišlo do enotne in odločne stavke, ko je ravnateljstvo samovoljno skoro na polovico skrčilo obseg plače na akord. To so napravili z izgovorom, da so uvedli v podjetje nove naprave in da se je sistem dela spremenil. Pri tem pa so seveda grobo kršili delovne pogodbe, ki določajo, da ne more priti do nobenih izpremememb plačilnega sistema brez predhodnih sindikalnih pogajanj in seveda ne brez pristanka zaposlenih. S tem je bil tudi kršen zakon, ki določa, da zaposleni v nobenem primeru ne sme prejemati manj, kot je že prejemal.

Sledila so dolgotrajna in zapletena pogajanja, ki pa niso privedla do stvarnih rezultatov, tako da so bili delavci prisiljeni pričeti s stavko. Tej pa so sledila čudna in obsojanja vredna poizvedovanja policijskih organov ter nato sporočilo ravnateljstva, da so sedem delavcev odpustili ter kasneje, da so odpustili tudi enega člana notranje komisije.

Vsi ti grobi pritiski seveda delavcev niso prestrašili in so z odločno stavko nadaljevali tako, da stavkajo že več kot mesec dni. Skrajni čas je, da oblasti odločno intervenirajo v korist prizadetih stavkajočih in njih družin ter istočasno tudi omogočijo normalno obratovanje podjetja AFA, ki se bo drugače zaradi tako ostre stavke nedvomno znašlo v težavah in bo izgubilo naročila ter klientelo.

Podoben je tudi položaj v podjetju SAIFAC, glede katerega pa je pred dnevi že posredoval urad za delo s kompromisnim predlogom, ki predvideva osnovo za pogajanja za ureditev položaja. V tem podjetju predstavlja namreč neposredni povod za pričetek stavke nenadni odpust nekega delavca, ki je napačno izvršil neki del, ker je dobil nepopolne in nepravilne načrte. To pa ni bil osamljen primer grobega odnosa s strani vodstva podjetja, temveč je sistem šikaniranja postal že običajen, zaradi česar so se ob tem zadnjem primeru delavci uprli in so pričeli s stavko. Urad za delo je sedaj predlagal, da naj se spremeni način odpustitve prizadetega delavca, ki naj dobi vse, kar mu pripada, istočasno pa naj se s pogajanji urede ostala vprašanja. Delavci so na ta predlog pristali, do včeraj pa še vedno podjetje ni niti odgovorilo, kaj namerava ukreniti.

Glede Tržaškega arzenala pa bi že včeraj morala biti na posredovanje urada za delo pogajanja, ki pa so jih odložili in se bodo sestali danes. Sindikalni spor je tu nastal, ker delavci upravičeno zahtevajo višje plače, ker se je znatno povečala produktivnost dela. Spor se je zaostril tako, da so delavci že večkrat stavkali in so že zagrozili, da bodo proglasili stavko za nedoločen čas, v kolikor bi se vprašanje med pogajanji ne uredilo. Pogajanja bodo danes ob 10. uri n uradu za delo.

* * *

V delavskih zadrugah bodo 27., 28. februarja in 1. marca volitve v notranjo komisijo. Te volitve bi morale biti že pred dalj časa, vendar jih je vodstvo podjetja vedno skušalo izbežati.

* * *

Danes bo ob 17. uri skupščina delavcev podjetij CRDA, ki jo sklicuje FIOM-CGIL na sedežu v Ul. Pondares 8.

Župan Franzil sprejel upravno komisijo Acegata

Prihodnji teden začne redno delovati upravna komisija mestnega podjetja Acegat, ki jo je izvolil občinski svet. Okrog izvolitve te upravne komisije kot drugih komisij in upravnih odborov ustanov, ki so povezane z občino, je bilo svoj čas mnogo hrupa, ker so se nekateri demokristjanski svetovalci, pokorni škofiji, upirali proti izvolitvi predstavnikov levice, čeprav so se demokristjani že prej obvezali, da bodo pripustili tudi vso opozicijo k nadzorovanju raznih uprav.

Novi komisiji Acegata predseduje socialdemokrat odv. Nino Fazzini-Giorgi, člani pa so računovodja Gallopin, računovodja Tivoli, Carra, Pennestre, Locci in Davide Pescatori, ki je edini predstavnik levice (KPI)

Včeraj je sprejel člane upravne komisije župan dr. Franzil, prisoten pa je bil tudi odbornik inž. Visintin, ki odgovarja za mestna industrijska podjetja, torej tudi za Acegat.

Društvo slovenskih umetnikov

Še eno protestno pismo ministrskemu predsedniku

Društvo slovenskih umetnikov v Trstu odločno obsoja teroristične napade šovinističnih elementov na kulturne slovenske ustanove v Trstu in zlasti napade na slovenske šole in na slovensko dijaštvo.

Društvo slovenskih umetnikov v Trstu, ki hoče zbliževati umetnike dveh etničnih skupin, ki žive tu in posredovati kulture obeh narodnosti, živo obžaluje, da so italijanske oblasti v Trstu dovolile teroristične manifestacije narodne nestrpnosti proti slovenskemu ljudstvu in to prav v času, ko se italijanska vlada trudi uveljaviti načela združene Evrope v znamenju nacionalne strpnosti.

Slovenski umetniki se iskreno zgražajo med ognusnimi napadi šovinistične italijanske mladine in zahtevajo, da odgovorni organi italijanske uprave v Trstu in italijanski vzgojitelji izkoreninijo z vsemi sredstvi šovinistično miselnost in vzgajajo mladino v spoštovanju demokratičnih načel narodne strpnosti in v spoštovanju elementarnih pravic vsakega naroda.

Francozi ustavili tržaško ladjo

Iz Alžira poročajo, da so francoske vojne ladje v ponedeljek ustavile in nato prisilile odpluti v pristanišče Bona italijansko ladjo «Vittoria S.», ki je bila namenjena v Tunis in ki je vozila tovor odej za Rdeči križ. Ladja je vpisana v tržaški pomorski register in pripada isti družbi, kot ladja «Minima S.», katero so francoske oblasti zaplenile pred dvema mesecema.

Na ladji so našli poleg odej tudi čelade ameriškega izvora. Ladja je še vedno pod stražo francoske vojne mornarice.

V soboto bo kongres tržaške federacije PSI

Izvoljenih je bilo okrog 60 delegatov, ki zastopajo nekaj nad 300 članov stranke

Jutri zvečer se bo pričel v dvorani športnega kluba «Internazionale» v Ul. Zonta št. 2 pokrajinski kongres tržaških socialistov. Na njem bo sodelovalo približno 60 delegatov, ki predstavljajo nekaj več kot 300 članov PSI na tržaškem ozemlju. Kongres se bo zaključil v nedeljo zvečer z izvolitvijo novega pokrajinskega vodstva ter delegatov na državnem kongresu PSI.

Pretekli ponedeljek sta bili zadnji dve sekcijski skupščini članov v sekciji «Pittoni» in v Miljah. Izida glasovanj v teh zadnjih dveh sekcijah sta dokončno orisala razmerje sil med tremi strankinimi strujami. Nennijevi avtonomisti so si zagotovili okrog 59 odstotkov glasov, kar predstavlja določeno okrepitev njihovih položajev v odnosu na prejšnji kongres. Vecchiettijeva struja, ki ji načeluje Enzmann, si je priborila 22 odstotkov, medtem ko je šlo Bassovim pristašem (najuglednejši med njimi sta dr. Pincherle in odv. Terpin) 19 odst. vseh glasov.

S tem ni seveda še izrečena zadnja beseda glede izida glasovanja na kongresu. Ni izključeno namreč, da ne bi kak delegat glasoval drugače, kot mu narekuje mandat, ki ga je prejel od članov, ki so ga izvolili. Na splošno pa velja, da se kaj takega ne more primeriti.

Povedati je treba še, da je razmerje med tukajšnjimi strujami PSI približno v skladu z državnim povprečjem.

Kongres se prične v soboto ob 17.30 v dvorani v Ul. Zonta št. 2.

Nezgoda kolesarja iz Farnejev

Sinoči so sprejeli na ortopedski oddelek 14-letnega Zajka Tulla iz Farnejev št. 853, ki se bo moral zdraviti od 10 do 30 dni. Dečko se je s kolesom vračal iz Trsta domov, pa je iz neznanih vzrokov pri Trga Giarizzole padel s kolesa in se pobil ter ranil v čelo, zgubil je spomin ter si verjetno prebil koleno leve noge.

Poskus samomora s steklenico žganja

Nekdo si hoče vzeti življenje s plinom, drugi si prereže zapestje, ali se vrže pod vlak itd. Na svojstven način pa si je hotel vzeti življenje zaradi osebnih nevšečnosti 31-letni Vinicio Runco iz Ul. Torretta št. 4.

V sredo popoldne je bil prav žalosten in mu je padla v glavo neumna misel. Odšel je proti Katinari in se vlegel na škarpo avtomobilske ceste. Tu se je hotel posloviti od življenja in je potegnil iz žepa steklenico žganja. Pil je na en dušek in spil tri četrt litra žganja. Mislil je, da mu bo to zadostovalo in da se bo rešil vseh njegob trga sveta in svojih nevšečnosti, pa je krepko zaspal.

Zbudil se je včeraj dopoldne. Močno ga je bolela glava imel je pač kar poštenega mačka in je bil nekoliko premražen. Nič ni več mislil na samomor in je poklical dva agenta civilne policije, ki sta bila na izvidnici na konjih. Zaprosil ju je, naj mu pomagata. Agenta sta poklicala rešilni avto, s katerim so nato Runca odpeljali v bolnišnico, kjer so ga sprejeli na opazovalni oddelek. Zdraviti se bo moral dober teden, ker je bil premražen in mu je oslabelo srce.

Prometna nesreča

Včeraj okrog 17. ure se je 32-letni Cvetko Smotlak iz Mačkovelj vračal domov. Na zadnjem sedežu je sedela njegova žena Valerija. Ko sta že dospela v Mačkovlje, je dobrih 150 metrov pred domom, kjer je pot zelo ozka, vespa trčila ob avto, ki ga je z nasprotne strani privozil sovaščan Danilo Kos.

Smotlak in njegova žena sta pri tem padla na tla in se nekoliko poškodovala. Mož se je pobil in opraskal po kolenu leve noge, ki mu je nekoliko oteklo. V ambulanti bolnišnice so mu nudili prvo zdravniško pomoč in se bo moral zdraviti od 3 do 6 dni. Njegova žena, ki so jo sprejeli na opazovalni oddelek, pa se je udarila po glavi ter opraskala po nogah, zaradi česar se bo morala zdraviti osem dni.

IZPRED SODISCA

Obsojeni objestneži

Pred pretorjem Brencijem se je moralo zagovarjati včeraj osem mladeničev zaradi poškodovanja osmih stebel gorečice, ki so bile last Ivane Bizjak por. Stoka, droga za zastavo na poštnem uradu na Proseku ter enega prometnega znaka. Gre za 24-letnega Arduina Hvalo iz Ul. Settefontane 12, 21-letnega Vittoria Fornasiera z Lonjerske ceste 20, 20-letnega Maria Miota z Elizejskih poljan 39, 19-letnega Marina Gelettija z Elizejskih poljan 51, 20-letnega Gianfranca Arbana iz Ul. Manzoni 17, 20-letnega Claudia Cerneta iz Ul. Settefontane 6, 20-letnega Claudia Castellanija iz Ul. Della Fabbrica 1 ter za 21-letnega Vita Grattagliana iz Ul. Trissino 27.

Bilo je okoli 1,45 10. aprila 1960, ko so se imenovani mladeniči ustavili s svojimi motorji na Proseku. Pred prodajalno mleka je bila lastnica postavila 12 težkih vaz, v katerih je rasla gorečica. Mladeniči so odvlekli 8 vaz ter jih postavili pred poštni vhod. Poleg tega so zlomili drog za zastavo ter en prometni znak. Mladeniče je bila opazila Ivana Bizjak, ki je potem prijavila zadevo karabinjerjem. Po dolgotrajni preiskavi so le-ti dobili krivce.

Včeraj je pretor obsodil Hvalo, Cerneta ter Grattagliana na dva meseca in 20 dni zapora, Gelettiju je odpustil kazen zaradi njegove mladoletnosti, a ostale oprostil, ker niso zagrešili dejanja.

Slovensko gledališče v Trstu

V soboto 18. t. m. ob 18. uri v AVDITORIJU v TRSTU
premiera
PAVEL GOLIA
SNEGULJČICA
mladinska igra v osmih slikah

Režiser: JOŽKO LUKEŠ
Scenograf: JOŽE CESAR
Glasba: prof. KAREL BOŠTJANČIČ
Koreograf: ADRIJAN VILES
Kostumograf: inž. arh. MILENA MATULOVA

Osebe: Sneguljčica - Miranda Caharija (Igr. šola); Vitez - Livio Bogatec (Igr. šola); Kraljica - Zlata Rodoškova; Maršal - Modest Sancin; Poveljnik straže - Alojz Milič; Lovec - Julij Guštin; Frice - Stane Raztresen; Frace - Danilo Turk; Meglicj - Sonja Pulger in Tatjana Šišković; Škratje - Justo Košuta, Silvij Kobal, J. Cesar, Ferdo Kokošar, Adrijan Rustja, Edvard Martinuzzi, Josip Fišer; Paž - Edvin Guštin.
Nastopajo še: dvorjani, dvorjanke, paži, vojaki, spletična.

* * *

Ponovitev
v nedeljo 19. t. m. ob 16. uri v Avditoriju v Trstu

Prodaja vstopnic danes 17. in v soboto 18. t. m. dopoldne v Tržaški knjigarni, Ul. sv. Frančiška 20, tel. 61792 ter eno uro pred pričetkom predstav v baru Moscolin, Ul. Teatro Romano 2 (nasproti Avditorija).

PROSVETNO DRUSTVO PROSEK - KONTOVEL
vabi
v nedeljo, 19. t. m. ob 16.30 v dvorani na KONTOVELU
na
Prešernovo proslavo

Sodelujejo:
pevski zbor in tamburaški zbor prosvetnega društva Prosek - Kontovel ter folklorna skupina p. d. «A. Čok» z Opčin.
Sledijo recitacije in pevske točke.

GLEDALIŠČA

VERDI

Nadaljuje se pri gledališki blagajni prodaja vs... za Wagnerjevo opero «... häuser», ki jo bodo igrali prihodnji torek ob 20.30 za abo... A za partner in lože ter ... ma B za galerije.

TEATRO NUOVO

Danes ob 21 bo prva predstava Svevove igre «Zak... mož», ki jo je zrežiral S... Bolchi. Prodaja vstopnic ... gledališki in v osrednji ... ni. Cene 1.100 lir, 650 in ...

KINO

Fenice 15.00 «Pugni, pupe ... pite». John Wayne, Ca...
Excelsior 15.30 «Venera ... iz norke». Elisabeth T... Eddie Fisher in Laurence Harvey. Metrocolor.
Filodrammatico 16.00 «T... Toto.
Grattacielo 16.00 «Neapelj... liv». Technicolor. Clark G... Sophia Loren, Vittorio De Sica.
Arcobaleno 15.30 «Mladi ... žrci». Metrocolor. Natalie W... Robert Wagner.
Supercinema 16.00 «Wa... Technicolor. George Mont... ry. Taina Elg.
Alabarda 16.00 «Polnočna ... Technicolor. Doris Day, ... Gavin.
Aurora 16.00 «La ciociara» ... povedano mladini.
Capitol 16.00 «Kačja koža» ... Brando, A. Magnani. Pre... dano mladini
Garibaldi 16.30 «Teror nad ... stom». Maria Fiore, Franco ... timore.
Cristallo 16.30 «Najbolj ... na ladja mornarice». Tech... color.
Impero 16.30 «Car Aljaske» ...
Italia 16.00 «Polnočna ... Technicolor. Doris Day, ... Gavin.
Massimo 16.00 «Kapetanova ... Oleg Strigenev, Sergej L... nov.
Moderno 16.00 «Macist v ... kraljev». Technicolor. ... Forrest, Chelo Alonso.
Astra 16.30 «Bitka na Kora... morju».
Astoria 16.00, 19.00, 21.30 «Sr... ni keli h». Technicolor. ... Newman, Virginia Mayo.
Vittorio Veneto 16.00 «Mid... znanca». Kirk Douglas, ... Novak.
Marconi 16.00 «Rdeče ... Technicolor. John Wayne ...
Ideale 16.00 «Dvoboj pod ... cem». Gregory Peck. Pre... dano mladini.
Savona 16.00 «Vohunstvo ... huncu». Ernest Borgnine.
Odeon 16.00 «Petrograjske ... Technicolor. Ivan Desny.

LJUDSKA PROSVETA

Prosvetno društvo «Igo Gruden» v Nabrežini vabi člane in prijatelje društva na predvajanje diafilmov, ki bo danes, 17. februarja ob 21. uri v društvenih prostorih.

RAZNA OBVESTILA

SOLA GLASBENE MATICE

Vse, ki sodelujejo pri otroškem pevskem zboru, prosimo, da se gotovo udeležijo pevske vaje danes ob 18. uri v šoli Glasbene Matice zaradi bližnjega nastopa.

Sreča pri loteriji

Med tedenskimi dobitki loterije Agnano — ki gredo od enega milijona do 100.000 lir, je zadela tudi srečka, ki jo ima Tržačan Alfio Familume iz Ul. Settefontane 65. Srečni dobitnik je zadel 100.000 lir.

PREDAVANJE

Narodna in študijska knjižnica v Trstu priredi v torek, 21. februarja ob 20.30 v Gregorčičevi dvorani v Ul. Geppa 9/I predavanje. Predavala bo tov. Marija Vilfanova «O družbenih premikih na Slovenskem».

Slovensko planinsko društvo v Trstu objavlja ...
Predavanje Aleša Kun... verja, udeleženca himal... ske odprave, o «JUGOSL... VANSKIH ALPINISTIH NA VRHOVIH TRISULA V HIMALAJI» s spremljavo barvnih ... vo zelo številnih ... diapozitivov, bo v ... dne 24. t. m. ob 20.30

Slike, ki jih je posnel ... rio Magajna na plesih v ... rani na stadionu «Prvi maj» ... so na ogled v Tržaški knji... garni, Ul. sv. Frančiška ...

TRŽAŠKA KNJIGARNA
Trst - Ul. sv. Frančiška ...
Telefon 61-792
NOVOST:
NORVEŠKE PRIPOVEDKE 2.400 ...

MALI OGLASI

PODI IZ FURNIRJA po ... kv. m — se prodajo v Ulici ... bini 3.

Požar uničil trgovino «Zennaro-Gentilli»

Gasilci so le s težavo ukrotili plamene v trgovini steklenine

Številni meščani so si danes ogledovali pogorišče na vogalu Ul. XXX. oktobra in Trga pri Sv. Antonu, kjer je predsinočnjim požar uničil trgovino s steklenino in porcelanom «Zennaro in Gentilli». Razdejanje je veliko, škodo pa niso mogli še ugotoviti, ker je bila trgovina polna dragih predmetov. Takojšnji intervenciji in požrtvovalnosti gasilcev se je treba zahvaliti, da se ni požar razširil in uničil gornja stanovanja, sicer bi lahko prišlo tudi do človeških žrtev, ker so ljudje ob tisti uri spali. V spodnjih prostorih je pravo razdejanje; na vseh krajih je razbita posoda, koščki dragega porcelana in steklenine. Stene so vse črne od dima, pa tudi zunanja stran hiše je vsa v lisah in jo bodo morali prepleskati. Plameni sicer niso švigali visoko, ker so to preprečili gasilci z močnimi curki vode, s pogorišča pa so se dvigali pravi oblaki gostega dima, ki je napolnil bližnje ulice in prodiral v stanovanja.

Ob 3.30 so gasilci obvladali položaj in ni bilo več velike nevarnosti; ob 5.15 je bil požar popolnoma pogašen, ob 8. pa je odšla zadnja brizgalna in sta na straži ostala dva gasilca, da bi preprečila morebitni nov pojav požara. Iz previdnosti so gasilci stražili pogorišče včeraj ves dan.

Izpred kazenskega sodišča

Nepošten uradnik Delavskih zadrug obsojen na poldrugo leto zapora

Od leta 1956 pa do 27. maja lani si je prisvojil nad tri in pol milijona lir - Poravnati bo moral tudi povzročeno škodo

Pred kazenskim sodiščem, ki mu predseduje dr. Boschini, se je moral zagovarjati včeraj 39-letni Salvatore Marsetti iz Ul. Negrelli 20.

Marsettija so obdolžili velikih goljufij, ki jih je zagrešil v škodo Delavskih zadrug od oktobra 1956. leta do 27. maja lanskega leta. Marsetti je bil uradnik ter je vršil dolžnost šefa urada za plače in mezde na osrednjem sedežu Delavskih zadrug. Obtožili so ga, da je zahteval izdajanje plačilnih nalogov na podlagi lažnih in ponarejenih podatkov. Šlo je za mezde nestalnih delavcev, ki so jih Delavske zadruge izplačevale dnevno. Vsote, ki so bile naznačene na plačilnih nalogih, so bile višje od vsot, ki so se v resnici izplačevale. S temi plačilnimi nalogi je Marsetti zahteval od osrednje blagajne Delavskih zadrug odgovarjajoče vsote denarja. Razliko je seveda spravljal v svoj žep. Od 1956 do lanskega leta si je tako prisvojil nekaj čez 3,600.000 lir.

Marsettija so nadalje obdolžili izdajanja lažnih listin, ker je pripravljal spiske nestalnih dnevničarjev in tedenske obračune istih, ki so bili ali popolnoma lažnivi, ali pa na kak drug način niso odgovarjali resničnemu stanju. Tako je na primer beležil kot dejansko izvršene delovne ure nekaterih delavcev, ki pa v resnici niso delali. V nekaterih primerih je zabeležil kot prisotne delavce, ki sploh niso delali. Končno je še v slabi veri napačno sešteval vsote, ki so jih izplačevali.

Na včerajšnji razpravi je Marsetti priznal svoje prekrške. Povedal je še, da je že tičal v dolgovih, ko je dobil službo pri Delavskih zadrugah. Ko so ga bili zaslišali karabinjerji, je bil izpovedal, da si je prisvajal denar Delavskih zadrug, ker sta mu bila žena in en sin (ima tri otroke), bolna. Včeraj pa je še pojasnil, da je prigoljufani denar porabil za nakup avtomobila znamke «Fiat», raznih elektrogospodinjskih strojev, televizorja, magnetofona ter raznih oblačil. Zdi se, da je v zadnjih časih pil tudi na delovnem mestu.

Marsetti je invalid, in sicer vojni, ker je izgubil eno nogo. Pri Delavskih zadrugah je prejemal mesečno plačo v znesku 75.000 lir, poleg tega je dobival 15.680 lir vojne invalidnine. Ugotovili so, da je trošil tedensko od 8.000 do 10 tisoč lir pri igri in raznih stavah. Zelo verjetno je, da je vedno upal, da mu bo igranje prineslo kak velik dobiček, s katerim bi lahko kril primanjkljaje, ki jih je zakrivil.

Na včerajšnji razpravi je sodišče zaslišalo tudi predsednika Delavskih zadrug prof. Dulcija, ki pa ni vedel povedati nič točnejšega glede nezakonite Marsettijeve dejavnosti, ker je pač postal predsednik Delavskih zadrug šele lanskega leta. Pripomnil je, da so zadnjo dinamično revizijo opravili konec 1958. leta, a da tedaj niso opazili nobene nepravilnosti.

Vsa zadeva je prišla na dan 27. maja lanskega leta. Uradnica Flavia Gobbo, ki je delala pod Marsettijevim nadzorstvom, je dobila ukaz, da pripravi tedenski obračun delavskih mezd. Za podlago je vzela obračun prejšnjega tedna in tedaj je opazila, da razne vsote niso bile pravilno seštete. Prijavila je vso zadevo odgovornim funkcionarjem, ki so Marsettija tri dni kasneje odpustili, 17. junija pa je upravni svet sklenil, da prijavi Marsettija sodišču.

Na včerajšnji razpravi je državni tožilec zahteval, da sodišče obsodi Marsettija na tri leta zapora ter 20.000 lir globe. Sodišče, upoštevajoč splošne olajševalne okoliščine, je obsodilo obtoženca na 1 leto in 6 mesecev zapora ter 9.000 lir globe. Marsetti bo moral poravnati nadalje sodnijske stroške ter škodo, ki so jo utrpele Delavske zadruge. Plačati bo moral tudi 45 tisoč lir predstavniku zasebne stranke.

* * *

Pred istim sodiščem se je zagovarjal tudi 24-letni Vittorio Klun od Sp. Magdalene 1088, ki je bil obtožen, da je 4. marca 1959. leta ukradel nekemu Corianu Peranu motor znamke Ducati, ki je bil parkiran v Ul. Campanelle. Dolžili so ga še, da je bil pijan, ter da ni upošteval prednostne vožnje nekega vozila, ki je prihajalo z desne strani.

Bilo je nekaj pred polnočjo omenjenega dne, ko se je Klun znašel v Ul. Campanelle. Čez nekaj dni bi moral k vojakom. Cel večer se je poslavljal od raznih sorodnikov in znancev ter se ga je bil pošteno navlekel. Tako se je zgodilo, da je zamudil avtobus. Ni dolgo pomišljal, temveč se je vsedel na prvi motor ter se odpeljal proti središču mesta. Zla usoda pa je hotela, da mu je v središču mesta prekrižal pot z desne strani avto, ki ga je šofiral neki Bruno Malfi. Klun je padel na tla ter se laže pobil. Prepeljali so ga v bolnišnico, kjer pa so ga policijski agenti pobarali po prometni knjižici. Knjižice seveda Klun ni imel in tako je prišlo na dan, da je motor ukraden.

Včeraj so ga sodniki obsodili pogojno in brez vpisa v kazenski list na 5 mesecev in 20 dni zapora ter na 6.000 lir denarne kazni.

Novi kurz dinarja

Od včeraj velja v Jugoslaviji nov turistični kurz, po katerem dobijo tujci 600 dinarjev za en dolar ali pa 960 dinarjev za 1.000 lir.

Novi kurz je torej vseskozi ugoden in bo nedvomno pripomogel k razvoju tujskega prometa v Jugoslaviji.

Seja pokr. odbora

Drevi ob 18. uri se sestane pokrajinski svet, ki bo med drugim razpravljal tudi o vprašanju deželne avtonomije. Snoči pa je bil sestanek pokrajinskega odbora, ki je razpravljal o seznamu javnih del v okviru gospodarskega načrta za finančno leto 1961-62, za katere daje na razpolago sredstva vladni generalni komisariat. Med drugim zahteva pokrajina tudi sredstva za ustanovitev kmetijske-zdravstvene kolonije, ki bi opravljala ekonomske in zdravstvene naloge hkrati. Gre za nekako vzorno posestvo, na katerem bi redili tudi živino in zaposlili lažje duševno bolne, ki so sedaj v umobolnici pri Sv. Ivanu. Na ta način bi ostalo v umobolnici praznih okrog 300 postelj in bi lahko pripeljali vanjo številne Tržačane, ki se zdravijo zaradi pomanjkanja prostora v umobolnicah drugih pokrajin.

Lažjim bolnikom bi zaposlitev v tej koloniji koristila, saj bi opravljali predvsem lažja dela pri vrtnarjenju in podobnem. Za uresničenje načrta pokrajinske uprave so se izrekli tudi zdravniki, ki pomagajo tudi pri iskanju najbolj primernega zemljišča. Vladni generalni komisariat bi prispeval sredstva za del izdatkov, medtem ko se je pokrajina obrnila tudi na druga pristojna mesta.

Aretirani avtomobilski miši

Skoraj vsak dan se mora časna kronika ukvarjati s tatovi motornih vozil, vsasih pa jih policija zasači, ali jim pride na sled. Tako so te dni agenti letečega oddelka odkrili dva mlada tatova motoskuterjev, ki so ju prijavili sodišču, in sicer 16-letnega Fulvia L. in 16-letnega Sergia F.

Najprej jim je padel v roke Fulvio, ki so ga zasačili v nedeljo dopoldne blizu svetilnika agenti prometne policije. Pobalin se je vozil z lambreto, ki jo je prejšnji večer ukradel 26-letnemu Aldu Castagni iz Ul. Revoltella 36. Sergia pa je izsledil 27-letni Claudio Stefani iz Ul. Belpoggio 15, kateremu je v ponedeljek izginil motor. Stefani je tatvino prijavil policiji, nato pa je sam iskal ukradeno vozilo in tatu. Imel je srečo. Že istega dne zvečer je pri Sv. Soboti zagledal svoj motor, na katerem se je peljal Sergio. Ustavil ga je in izročil agentom letečega oddelka, ki jih je takoj poklical.

Tako Fulvio kot Sergio sta se opravičevala, češ da sta se hotela le nekoliko vozariti po mestu.

Pri trčenju dveh avtomobilov poškodovani potniki in šoferja

Z avtom, ki ga je vozil 61-letni Mario Taboga iz Ul. Giulia 26, so se včeraj peljala proti Opčinam tudi 64-letni Luciano Zemberlan iz Ul. Don Bosco 24 in 55-letni Valentino Volli iz Ul. Martiri della Libertà 9. Ko je avto, ki ga je vozil Taboga, prispel do zadnjega postajališča trolejbusne proge štev. 17 v Ul. Fabio Severo, je z nasprotne strani prišel avto, ki ga je vozil 35-letni Anton Erjavec iz Rocola štev. 83. Z njim se je peljal tudi 24-letni Roberto Furlan iz Ul. Franca 16.

Erjavcu je verjetno postalo nenadoma slabo in je zaradi tega s svojim vozilom trčil v avto, ki ga je vozil Taboga.

Pri trčenju so se več ali manj poškodovali potniki in oba šoferja. Taboga se je pobil in ranil po ustnicah in si verjetno zlomil eno rebro. Sprejeli so ga na I. kirurški oddelek in se bo moral zdraviti od 8 do 30 dni. Zamberlan se je pobil in ranil po čelu, po levi roki in levi nogi ter si poškodoval desno oko, zaradi česar so ga sprejeli na okulistični oddelek in se bo moral zdraviti 30 dni. Erjavec se je pobil in ranil po čelu ter si verjetno zlomil levo nogo. Sprejeli so ga na ortopedski oddelek in se bo moral zdraviti od 40 do 60 dni. Furlan pa se je nekoliko pobil in opraskal po čelu in bo okreval v nekaj dneh.

Smrtna nesreča tržaškega pilota na letališču v Kongu

Pri letalski nesreči, ki se je zgodila v torek v Kongu blizu letališča Luluabur v pokrajini Kasai, ko je treščilo letalo «C-119», je zgubil življenje tudi 24-letni italijanski pilot Dario Giorgi, katerega mati in brat stanujeta v našem mestu v Ulici Limitanea 5. Včeraj sta žalostno novico sporočila pokojnikovim svojcem dva pripadnika italijanskega vojaškega letalstva, kateremu je pripadal tudi Giorgi.

Čeprav je Giorgi imel šele 24 let, je imel za seboj že 5 let vojaške službe, saj se je vpisal na vojaško akademijo, ko je opravil maturo na liceju Guglielmo Oberdan. Zdaj je bil v sklopu skupine italijanskih pilotov, ki so v službi v Kongu na račun OZN in prevažajo živež, zdravila ter begunce. Nesreča se je zgodila, ko so iz letala že izkrcali razno blago in je odletelo proti svoji bazi. Nekaj minut pozneje pa je letalo treščilo na tla in pri nesreči so izgubili življenje tudi drugi italijanski piloti.

PRIMORSKI DNEVNIK
UREDNISTVO
TRST - UL. MONTECCHI 6-II
TELEFON 93-808 IN 94-638
Poštni predal 559
PODRUZNICA GORICA
Ulica S. Pellico 1-II. — Tel. 33-82
UPRAVA
TRST — UL. SV. FRANCIŠKA št. 20 — Tel. št. 37-338
NAROCNINA
Mesečna 650 lir — Vnaprej: četrtletna 1800 lir, polletna 3500 lir, celoletna 6400 lir — FLRJ: v tednu 20 din, mesečno 420 din — Nedeljska: posamezna 40 din, letno 1920 din, polletno 960 din, četrtletno 480 din — Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 — Za FLRJ: ADIT, DZS, Ljubljana, Stritarjeva ulica 3-I, tel. 21-928, tekoči račun pri Komunalni banki v Ljubljani 600-70/3-375
OGLASI
Cene oglasov: Za vsak mm v širini enega stolpca: trgovski 80, finančno-upravni 120, osmrtnice 90 lir. — Mali oglasi 30 lir beseda. — Vsi oglasi se naročajo pri upravi.
Odgovorni urednik STANISLAV RENKO
Izdaja in tiska ZTT, Trst

Slaba skrb za duhovni blagor

Demokristjanska agencija «Giulia» objavlja v zvezi z zavrnitvijo sklepa demokristjanskih občinskih odbornikov za spremembo regulacijskega načrta na Trgu Carlo Alberto običajno namerno nejasen komentar, ki pa globoko na dnu komaj prikriva nezadovoljstvo demokristjanov, ker njihov načrt ni prodrl in so ostali v občinskem svetu v manjšini. Škofija in najbolj ubogljivi izvajalci njenih ukazov so se namreč tokrat ušteli in so morali ugotoviti, da jim še ni vse mesto tako pokorno, kot so mislili.

Kot smo že pisali, so vso stvar napačno postavili in so sami krivi, če so izšli iz tega «spopada» z nekoliko zmanjšanim prestižem. Značilno je namreč, da so glasovali za zidanje cerkve na Trgu Carlo Alberto prav vsi demokristjanski svetovalci in s tem dali vsej stvari videz dveh nasprotnih si taborov, medtem ko je splošno znano, da so tudi številni demokristjani v svoji notranjosti nasprotni takšni nespametni urbanistični rešitvi, ki bi pomenila uničenje enega izmed že tako redkih tržaških trgov.

Agencija premleva v svojem komentarju tudi očitek, ki ga je že izrekel vodja demokristjanske skupine Stopper, češ da nimajo nasprotniki zidanja cerkve na Trgu Carlo Alberto nobenega posluha za duhovnost in duhovne vrednote, kakor da bi bil čut za lepoto in estetiko sploh čisto materialne narave. Seveda je morda kak prebivalec omenjenega trga nasprotoval gradnji cerkve na tem kraju tudi iz materialnih nagibov, toda občinski svetovalci so hoteli zaščititi predvsem trg pred uničenjem. Sploh pa so minili časi ozkega in zaplotniškega protiklerikalizma, kajti upravičenega odpor proti demokristjanski samopašnosti in predrznosti ni mogoče prištevati k borbi proti Cerkvi sami. Saj so pa tudi vsi svetovalci jasno povedali, da ne glasujejo proti zidanju cerkve, marveč le proti izbiri kraja, ki je imela vse lastnosti vsiljevanja in ukazovalnosti.

Končno se nam zdi čudno, da niso pokazali več razumevanja za duhovne vrednote in verske potrebe tisti redovniki, ki so postavili cerkev na bližnjem Trgu Rosmini. Župan Franzil je namreč povedal, da so jih prosili, če bi odstopili svojo cerkev za župno cerkev, pa tega niso marali. Mi se seveda na ta globoka vprašanja ne razumemo, toda po zdravi pameti bi sodili, da ne bi smeli uvajati redovniki v Cerkvi takih neprodušnih predelov ter bi jim morala biti pač glavna skrb duševni blagor in zveličanje vernikov. Če pa se tu delijo kompetence nekako kakor med togimi birokrati, da en urad ne ve za drugega, tedaj pa res ni kaj očitati svetovalcem, češ da nimajo razumevanja za duhovne potrebe meščanov.

OD VČERAJ DO DANES

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 16. februarja se je rodilo v Trstu 9 otrok, umrlo je 9 oseb.

RODILI SO SE: Cinzia Ball, Maurizio Longo, Roberto Vetak, Maria Teresa Armenia, Francesco Armenia, Demetrio Emili, Manuela Pecchiari, Patrizia Boccoli, Maurizio Romano.

UMRLI SO: 78-letni Tommaso Mokrin, 88-letni Domenico Verzier, 77-letna Frančiška Doles vd. Renko, 65-letna Maria Jugovaz por. Martini, 67-letna Anna Auber por. Parovel, 79-letna Carolina Kobal por. Zaccaria, 81-letna Maria Moro vd. Cipolat, 85-letna Virginia Paulin vd. Kušar in 93-letni Giovanni Cavallarin.

NOCNA SLUZBA LEKARN

Biasoletto, Ul. Roma 15; Manzoni, Ul. Settefontane 2; De Colle Ul. Revoltella 42; Rovis, Trg Goldoni 8; dr. Rossetti, Ul. Combi 19.

VCERAJSNJE CENE NA TRGU NA DEBELO

(V prvem stolpcu so najnižje cene, v drugem najvišje, v 3. prevladujoče)

pomaranče	71	165	77
limone	100	153	141
mandarini	77	212	88
jabolka I.	65	153	88
jabolka II.	36	106	47
hruške I.	106	176	129
hruške II.	29	94	36
pesa	83	118	100
artičoke	25	40	33
zelje	53	65	59
cvetača	59	106	71
ohrovt	53	71	59
cikorija	12	53	36
čebula	94	10[illegible]	
koromač	47	[illegible]	
razna solata	100	2[illegible]	
krompir	25	[illegible]	
rdeči radič	275	4[illegible]	
zeleni radič I	800	10[illegible]	
zeleni radič II	175	[illegible]	
zelena	94	1[illegible]	
špinača	125	[illegible]	

Večina blaga se prodaja po ... prevlad. ceni (3. stolpec)

Valute

dolar, švicarski frank, funt šterling, francoski frank, marka, šiling, dinar, marengo, zlato

Sporočamo žalostno vest, da nas je za vedno zapustil ... dragi

Alojz Gruden

Pogreb nepozabnega pokoj... nika bo danes ob 16. uri na domače pokopališče.

Žalujoči družini GRUDEN in KRALJ

Samotorca, 15.II.1961.

PATRICE LUMUMBA:

Afrika bo svobodna

Zahrbtno umorjeni Patrice Lumumba ni bil samo veliki voditelj kongoškega ljudstva, njegov prvi izvoljeni predstavnik ter odločen politični borec proti kolonializmu za svobodo Afrike, temveč tudi pesniški glasnik svobode afriških ljudstev. Objavljamo prevod ene izmed njegovih pesmi, ki je bila lani objavljena v kongoškem listu «Endependence» in ki jo je po poljskem prevodu poslovenil L. Krakar.

Joči, moj ljubljeni, črni brat, zaprt v tisočletno živinsko temo!
Tvoj prah so raznesli po zemlji viharji in huragani.
Ti si nekoč gradil piramide
za svoje kraljevske krvnike,
tebe so kakor žival preganjali s psi in razbili
v sleherni bitki, ki v njej zmagovala je sila,
tebi so v šoli stoletij v možgane vcepili
le eno geslo: smrt ali suženjstvo;
skrival si se po džunglah, ki niso imele izhoda,
in v njihovem molku srečaval na tisoče smrti:
eno pod masko blatne malarije,
drugo z zobato masko zveri,
tretjo v objemu močvirnega blata,
ki žrtev ubije počasi, kot boa...

Pa je prišel dan, ko se je prvič pojavil belec.
Bil je bolj zvit in hudoben kot vse dotedanje smrti.
Zrcalca in svetle steklene ogrlice
dajal je za tvoje zlato.
Ko je prišel, ti posilil je ženo in sestro,
opil ti sinove in brate
in s puško nagnal proti ladji tvoje otroke.

Takrat po vaseh zabobnel je boben
in zvedeli ste, da odplula je tuja ladja
k daljnim bregovom,
kjer je božanstvo bombaž in cesar dolar.
Obsojen na trajno izgnanstvo v verigah,
pri delu podoben tovorni živali,
ki ves dan se muči pod strašnim, neusmiljenim soncem,

si v pesmih od tujih ljudi naučil se slaviti
boga gospodarjev — in križali so te ob zvokih himn
in obljub, da boš rešen na onem svetu.
A ti si jih prosil le eno —
živeti, živeti!
Ob ognju, v vročici in v blaznih sanjah
si srcu dal duška v otožnih pesmih,
preprostih in nemih kot hrepenenje.
Dogajalo se je celo, da si vdal se veselju
in v njem od obilja moči izgubil oblast nad seboj in zaplesal.

Iz strun in bobnov ob ognju
zapela je vsa tvoja mlada domiselnost
in čar tvojih gibov postal je resnoben.
In glej: iz začetkov te glasbe mogočne
rodil se je jazz kakor ogenj v viharju
in glasno oznanil vsem belim ljudem,
da ni ves planet samo njihov.
Ta glasba storila je, da tudi mi
smo dvignili glave in se zazrli
v svobodo, ki vstaja nad našo deželo.

O, naj bregovi širokih rek,
ki nosijo tvoje nemirne valove v prihodnost,
postanejo tvoji!
Naj sonce vročega juga
sežge tvojo žalost!
Naj izparijo pod sončnimi žarki
solze tvojih dedov,
zgaranih od dela na revnih njivah!
Naj naše ljudstvo, svobodno in srečno,
živi in zmaguje v našem Kongu,
tu v samem srcu velike Afrike!

«Ko eden pade, zavzame njegovo mesto drugi»

Novi kongoški premier odločni Antoin Gizenga

Mladi predsednik kongoške osrednje vlade uživa podporo vseh onih strank, ki so ostale zveste svojemu programu borbe za svoboden in enoten Kongo

Strahotni zločin — umor premiera kongoške osrednje vlade Patricea Lumumbe — ki je bil izvršen tudi zaradi brezbrižnosti odgovornih krogov same Organizacije združenih narodov, katerim je bila poverjena naloga, da deželo pomiri, je na svetu vzbudil ogorčenje, kakršnega že dolgo let ne pomnimo. Poročila iz raznih prestolnic o tem dovolj jasno govore. Eden izmed odrazov tega ogorčenja je tudi priznanje Gizengove vlade, kot edine zakonite vlade Konga. Kot je znano so Gizengovo vlado priznale že vlade Jugoslavije, Gvineje, Gane, Združene arabske republike, Sovjetske zveze itd. Ta odločitev vlad omenjenih držav bo prav gotovo imela svojo težo tako v mednarodnih odnosih in v samih Združenih narodih, kot tudi v razvoju dogodkov v samem Kongu, katerega obstoj je po nepolnem letu od osvoboditve zaradi spletkarjenja in tudi odkritega vmešavanja kolonialističnih sil še vedno v nevarnosti. Vendar kaže, da so v Kongu konstruktivne sile dovolj močne, da bodo ob moralni in materialni pomoči prijateljskih držav in naprednih sil na svetu znale voditi svojo deželo k cilju, ki so si ga zadale. Morda je glede tega najbolj izrazita izjava enega izmed voditeljev Nacionalnega gibanja Konga, in sicer izjava Jeana Fostera Manzikala, ki je, govoreč o Lumumbovem umoru, med drugim rekel: «Ko eden pade, zavzame njegovo mesto drugi».

In kdo je oni drugi, ki naj bi zavzel Lumumbovo mesto, da bi Kongo pripeljal do cilja, do dejanske osvoboditve in miru?

Že več časa, skoraj ves čas, odkar je bil Lumumba zaprt, je vodil kongoško osrednjo vlado bivši podpredsednik legalne kongoške vlade Antoin Gizenga, ki ga je v vlado izvolil prvi izvoljeni kongoški parlament. Antoin Gizenga je to zaupanje zaslužil, ker se je s svojo dejavnostjo izkazal kot človek, ki zna pereča vprašanja dežele odločno in naglo reševati, kot človek, ki v vsakem trenutku ve pravilno usmeriti svojo dejavnost. Ko je pred časom kriza oblasti v Kongu postala akutna in ko je bil obstoj legalne vlade zaradi tujih spletk in nopranjih trenj ali celo izdajstev vedno bolj v nevarnosti, je Antoin Gizenga bil med prvimi, ki so se z vso odločnostjo postavili po robu intervenciji kolonialističnih sil. In ko je dejavnost legalne vlade v Leopoldvillu zaradi uzurpiranja oblasti s pomočjo vojske postala nemogoča, se je Antoin Gizenga odločil premestiti se iz Leopoldvilla v Stanleyville, kjer je bilo glavno oporišče sedaj umorjenega premiera Lumumbe.

Prebivalstvo Vzhodne pokrajine, kjer ima Nacionalno gibanje Konga, ki ga je osnoval Patrice Lumumba, vodilno besedo, je Antoina Gizengo lepo sprejelo in mu nudilo vso podporo. Tako se je v praktičnem vsakdanjem delu ponovno pokazalo, da so kon-

Antoin Gizenga

goške stranke, ki podpirajo kongoško legalno centralno vlado, trdno na položajih programske enotnosti Konga proti vsem plemenskim, regionalnim ali drugim centrifugalnim težnjam in silam, ki so bile med kongoško ljudstvo vnesene v času kolonialne uprave, ko so belgijski kolonialisti skušali med kongoško ljudstvo vnašati razprtije, da bi nad njim laže gospodarili.

Antoin Gizenga sicer ne pripada Lumumbovemu Nacionalnemu gibanju Konga, pač pa Stranki afriške solidarnosti, ki pa je prav tako na strani legalne osrednje kongoške vlade, ki jo je vodil Patrice Lumumba. Za politiko pokojnega Lumumbe, za politiko Antoina Gizenge, torej za politiko enotnega Konga je še več političnih grupacij in strank, kot na primer Center afriškega pregrupiranja, ki ga vodi Aniset Kašamura v pokrajini Kivu, za to politiko je tudi katanška stranka Balubakat, ki jo vodi Jeasonom Sendveom. Za isto politiko je tudi Skupna fronta nacionalističnih strank v pokrajini Kasai ter še več drugih manjših strank in strančic v raznih predelih Konga.

Kot vidimo, je za načelno politiko bivšega premiera Lumumbe in njegovega naslednika Antoina Gizenge cela vrsta strank in gibanj, kar dokazuje, da Gizengova centralna vlada uživa podporo pretežne večine kongoškega ljudstva in da intervencionisti kljub svojim velikim sredstvom, s katerimi razpolagajo in s katerimi doslej v svojih spletkah niso štedili, niso uspeli zlomiti odpora teh strank in gibanj ali jih vsaj med seboj spreti. Nasprotno, krepitev sodelovanja med strankami, ki so strnjene okoli osrednje vlade, je že privedlo do ustanovitve Nacionalne fronte, katere program je, boriti se proti tujemu vmešavanju, proti tuji intervenciji in za enotnost in svobodo Konga.

Antoin Gizenga, ki je prevzel položaj umorjenega Lumumbe, je znan kot odličen in umerjen politični delavec. Hkrati pa je tudi borben in odločen, kar je dokazal, ko je pod zelo težkimi pogoji in pred grožnjo intervencije in blokade uspel doseči velike rezultate.

Ko so se nasprotniki njegove politike enotnega in svobodnega Konga znašli pred novo odločno osebnostjo, so si izmislili novo laž in ga obtožili, da izvaja preganjanje evropskega prebivalstva v predelih, koder ima oblast osrednja kongoška vlada. Te laži so določeni krogi na Zahodu takoj oberoč sprejeli, da bi pred svojo javnostjo opravičili svoj postopek do kongoške osrednje vlade. Toda dogodki so pokazali, da so oblasti kongoške centralne vlade bile nasproti evropskim naseljencem v Kongu do skrajnosti korektne in da so se zavzemale za normalno sodelovanje s tujimi strokovnjaki. Če je prišlo, kot je pred časom dejansko prišlo, do izpadov in hujših dogodkov proti belopoltim doseljencem, ni pri tem kongoška osrednja vlada imela nobenega deleža.

Da je premier Antoin Gizenga na višini svojih dolžnosti, dokazuje tudi dejstvo, da se je upal prevzeti vodstvo uprave v deželi v njenih najtežjih trenutkih. Dejstvo, da uživa zaupanje najširših krogov prebivalstva in zaupanje vodstev onih strank, ki so zveste prvotnemu programu svobode in enotnosti dežele, pa mu je v oporo v dneh, ko bo treba za program še marsikaj storiti, morda celo tvegati. Zavedati se namreč moramo, da je politično življenje v Kongu težavno ne le zato, ker je del kongoških javnih delavcev ali v službi tujih interesnih krogov ali vsaj tem krogom nasedlo, pač pa tudi zato, ker so se politična gibanja v Kongu mogla razviti in uveljaviti šele v zadnjih časih belgijske kolonialne uprave in nimajo zato niti tradicije, niti veliko sposobnih voditeljev. Dve glavni stranki Lumumbovo Nacionalno gibanje Konga in Stranka afriške solidarnosti, kateri pripada Antoin Gizenga, sta mladi stranki. Med strankami, katerih program teži ne le k samostojnosti, ampak tudi k enotnosti dežele, je tudi Gizengova Stranka afriške solidarnosti, katere program govori o enotnosti Konga, o nacionalni orientaciji dežele, hkrati o sodelovanju z ostalimi afriškimi deželami in afriškimi gibanji, v mednarodni politiki pa o politiki stroge nevtralnosti in sodelovanja z vsemi deželami, ki so pripravljene voditi politiko enakopravnosti brez gospodarskih in političnih pogojev. Tak program je trenutno edini, ki bi mogel Kongo ponovno pripeljati v svobodo.

Pred novo premiero «Sneguljčice»

O pomenu in težavah uprizoritev za otroke

Razgovor z režiserjem SG Jožkom Lukešom

V soboto 18. t. m. bomo ob 18. uri v Avditoriju igrali Golievo Sneguljčico. To bo nov praznik za naše najmlajše obiskovalce.

Kako bi mogli tiho mimo tega izrednega dogodka. Komu naj ob tej priliki zastavim nekaj vprašanj? Igralcem, režiserju, scenografu, glasbeniku? Vsi se pri ustvarjanju predstave mučijo, a če so igralci nagrajeni za svoje delo z odobravanjem gledalcev gre delo ostalih povečini mimo skoraj neopaženo. Med vsemi pa se mi zdi, da je najmanj upoštevano delo režiserja, edinega krmarja predstave. Njega se nikjer ne vidi, njegovo delo povečini skriti v igralčevi igri.

Prav zaradi tega dejstva sem se odločil, da dam besedo režiserju te mladinske igre Jožku Lukežu. Za naše gledališče je doslej postavil že lepo število igric, tako, da je prav, da nam pove nekaj svojih misli o tem, tako specifičnem delu gledališča za otroke.

Pred vsako premiero je režiser kajpak zelo zaposlen. Navaden intervju z njim je skoraj nemogoč. Zato sem svoja vprašanja kar napisal in ga prosil naj mi nanje čimprej odgovori.

Vprašal sem ga:

1. Kaj nam lahko poveste kot režiser otroških predstav?
 a) ali ste čutili posebno nagnjenje k temu?
 b) kakšne so težave?
 c) kakšne so prednosti?
2. katera dela so po vašem primerna za uprizoritev?
 a) težave pri izbiri del;
 b) problemi dramatizacije;
3. Scena, glasba v službi dela;
4. Način igranja — ustvarjanje likov;
5. Načrti za bodoče.

Jožko Lukeš je na moja vprašanja tako odgovoril.

Pred menoj leži listek z vašimi vprašanji. Prebiram jih in si mislim, kako težko bo na nekatera odgovoriti?

Ali čutite (ali ste čutili) posebno nagnjenje do režiranja otroških predstav?

Razočarani boste. Pričel sem namreč režirati in oblikovati igre za otroke povsem slučajno. Po nenadni smrti igralca in režiserja Milana Košiča, ki je poleg drugih iger zrežiral v Trstu našemu gledališču tudi «Sneguljčico in «Rdečo kapico», sem postal «mladinski režiser» iz čisto enostavnega vzroka... iz gole potrebe v našem gledališču po nekom, ki bi se posvetil režiji iger za mladino. No in tako sem pričel. To delo je terjalo od mene več poglobljenosti in nekakšen študij vpliva gledališke predstave na otroško dušo in počasi sem se ogrel za to zvrst gledališke dejavnosti. Nagnjenje za oblikovanje predstav za otroke pa je raslo vzporedno z mojim zanimanjem za to delo in z zavestjo, da s tem delom lahko razveseljujemo in obogatimo marsikatero mnoga otroška srca.

Kakšne so težave pri oblikovanju otroških predstav?

Že beseda težave mi pravi, da bo s tem odgovorom veliko težav. In res jih je veliko, čeprav bi kdo pomislil narobe. Za otroke je vse dobro in podobno. Pa žal ni tako. Nočem veljati za strokovnjaka, saj moje delo na tem področju vsebuje samo nekaj režij iger za mladino, vendar pa lahko ponovim že nekatere ugotovitve. Slovenski odrski kulturi primanjkuje dobrih in primernih iger za mladino sploh, pa naj si bodo z realistično ali pravljično vsebino. Če sežemo nazaj v zgodovino slovenskega gledališča beremo, da so ljubljanski otroci igrali leta 1803 neko igro v svojem domačem jeziku. Bila je to Kotzebuejeva komedija: «Der Hehnenschlag», predelana in naslovljena s priljudnim nazivom: «Tinček Petelinček». Od takrat pa do danes se je marsikaj spremenilo v slovenskem gledališkem svetu. Prvotni amaterski poizkusi so se vedno bolj razvijali in preraščali v redno gledališko delo. Pisci so se takrat zgledovali predvsem po nemških in čeških pisateljih, spretno ali nespretno so prirejali in dramatizirali pravljice ali nepravljične motive. Šele v dveh desetletjih med prvo in drugo svetovno vojno se porodi izvirna in samostojna odrska dejavnost za mladino. Vendar je število piscev mladinskih iger po prvi svetovni vojni pa do danes zelo majhno, če upoštevamo seveda vrednost teh napisanih del: Ivan Lah, Marica Grošljeva, Josip Ribičič, Jakob Spicar, Mirko Kunčič, Danilo Gorinšek, Fran Roš, Vida Taufer, Lili Novy, Kristina Brenkova. Posebno mesto pa zavzemata pisatelja Fran Milčinski in Pavel Golia, čigar «Sneguljčico» bomo uprizorili že tretjič tu v Trstu.

Jožko Lukeš

Mnoga dela navedenih pisateljev pa ne odgovarjajo specifičnim potrebam našega gledališča, bodisi zaradi svoje tematike, bodisi zaradi scenskih zahtev, zaradi velikih zasedb ali pa zaradi zasedb z otroci, katere je težko vključiti v delo, zaradi napornih gostovanj. Vse to — zastarelost komadov, majhna številčnost ansambla, omejena tehnična zmogljivost, težave pri gostovanjih — vse to še zmanjšuje že itak skromno izbiro domačih del. No in tako vidite sem vam naštel težave, ki nastanejo že pri sami izbiri. Potrebno je iskati in poseči tudi po tujih delih, pa tudi teh ni dovolj primernih.

Vedno znova in znova pa se težave porajajo pri ustvarjanju in oblikovanju gledališke predstave za mladino. Neprestano rastejo novi in novi problemi, ki bi v normalnih pogojih dela odpadli ali pa ne bi bili vsaj tako veliki.

Kako rešiti scensko postavitev mladinske igre, ki ima recimo osem različnih prizorišč za gledališče, ki potuje in gostuje na odrih z različnimi in včasih naravnost minimalnimi prostornimi dimenzijami.

Res je, da režiser pri tem delu ni osamljen, saj mu stojijo ob strani inscenator in kostumograf. Vendar pa njihovo delo in in ustvarjalno domišljijo neprestano omejuje in duši večni in neusmiljeni «Moloh» — denar!

In tako zrastejo včasih lepe predstave, tudi tiste za otroke, z velikimi napori gledaliških ustvarjalcev, kateri so morali svojo domišljijo usmerjati po v naprej določenih kanalih, katere nekje zapira ogromen in neusmiljen jez.

Pa govoriva raje o delu pri oblikovanju igralcev: Pri tem me je vedno vodila misel: imej vedno pred očmi misel, komu bodo igralci igrali. Zato naj bo njihova igra preprosta in enostavna. Kakor je v dobrih mladinskih igrah zgodba navadno čista in jasna, prav take morajo biti tudi nastopajoče osebe, pravljična ali bajna bitja — predstavniki dobrega in zlega. Otroci so zelo kritični, zato je tudi vsako morebitno podcenjevanje vloge v igri za mladino neumestno in zgrešeno. Tudi naturalistično podajanje je zmotno. Otroci živo sodelujejo s svojimi junaki in doživljajo dogajanje na odru, všeč so jim posebno humorni in smešni liki in zelo se zabavajo v komičnih zapletljajih in situacijah.

Otroci so naboljši in najbolj hvaležni gledalci, igrati za otroke je doživetje.

In zdaj še zadnje vprašanje. Kakšni so načrti za v bodoče?

Če vprašujete o delu na področju odrske dejavnosti za mladino, potem vam moram reči, da nimam nobenih. Za zdaj hočem samo dobro postaviti «Sneguljčico». Tokrat se mi zdi bo bogatejša, saj je zanjo napisal glasbo prof. Karel Boštjančič. Novost uprizoritve bodo tudi škatje, ki, jih bodo tokrat predstavili odrasli igralci.

Dosedanje delo na področju mladinske dramske dejavnosti je bilo tukaj v Trstu vedno le priložnostno. Naše gledališče je sicer vsako sezono vključilo v svoj repertoar tudi po eno mladinsko delo. Tudi nekatera prosvetna društva so poskušala s to dejavnostjo, toda to ni dovolj. Potrebno bi bilo «gledališče za otroke». Mislim, da bo v bližnji bodočnosti v novem Kulturnem domu dovolj prostora tudi za to gledališče, ki bi se mobiliziralo iz poklicnih igralcev in iz kadra mladih igralcev iz dramske šole, plesalcev Baletne šole ter glasbenikov — gojencev Glasbene Matice. Tako bi bilo možno sestaviti močan ansambel gledališča za otroke. S takšnim ansamblom bi se lahko uprizorila marsikatera mladinska igra, ki jo danes zaradi mnogih ovir in majhnega ansambla ne moremo uprizoriti. To gledališče bi dalo tudi pobudo tržaškim pisateljem za pisanje novih odrskih del za mladino. Mislim, da ni potrebno posebej poudariti, da bi v tem gledališču morali sodelovati tudi učitelji — pedagogi s pedagoškimi nasveti.

Omenim naj še da smo nekatere mladinske igre z uspehom igrali tudi izven tržaškega področja in tudi na jugoslovanski televiziji, kjer bomo tudi letos nastopili s pravljično igro «Srebrna lilija».

* * *

Tako! nekoliko od bliže smo spoznali še enega člana SG v Trstu igralca in mladinskega režiserja Jožka Lukeša. Iz srca mu želimo, da bi lahko postavil na oder še veliko otroških del prepričani, da bodo vsa žela pri naših otrokih in odraslih odobravanje in hvaležnost, njemu pa prinašala tisto veselje in zadovoljstvo, ki ga lahko nudi vsaka posrečena odrska postavitev.

ADRIJAN RUSTJA

Gospodarstvo v svetu

30 držav v Beogradu na razstavi elektronike

Na mednarodni razstavi jedrske elektronike, ki bo v Beogradu od 13. do 21. maja, bo sodelovalo kakih 30 držav — članic mednarodne Agencije za jedrsko energijo kakor tudi organizacije, ki hočejo razstaviti sodobno opremo, kakor so domača podjetja elektronske industrije. Razstavljeni bodo razni aparati, modeli, sestavni deli, fotografije in risbe. Razstava bo zajela 50.000 kv. metrov površine. Med njo bo omogočena izmenjava izkušenj med raziskovalnimi inštituti, laboratoriji in proizvajalci jedrske elektronike.

Tuje investicije v Italiji

Po uradnih podatkih so tuje investicije v italijanski republiki leta 1960 znašale skupno 35,1 milijarde lir. Investicije so uporabili za gradnjo 70 novih podjetij in razširitev 60 sedanjih. Kakor piše revija «Informazione del commercio estero» so te investicije prišle iz Zahodne Nemčije (10,4 milijarde) ZDA (7,9 milijarde), Švice (5,4 milijarde), Francije (3,1 milijarde) itd.

Turško-bolgarski trgovinski sporazum

Turčija in Bolgarija sta v Ankari sklenili sporazum o blagovni izmenjavi v tem letu. Sporazum določa, da bo vrednost blagovne izmenjave v obeh smereh dosegla nad 10 milijonov dolarjev, kar je za okrog 30 odst. več kot lani.

Jugoslovansko steklo v Vzhodno Nemčijo

Beograjsko zunanjetrgovinsko podjetje Hempro, ki je specializirano za izvoz in uvoz vseh vrst kemičnih proizvodov, je nedavno sklenilo večji izvozni posel z DR Nemčijo. Leta 1961 bo po tem sporazumu izvozilo votlo steklo v vrednosti približno 180.000 dolarjev in stekleno volno v vrednosti okoli 330.000 dolarjev.

Avstralska avtomobilska industrija v krizi

Tudi avstralska avtomobilska industrija je začela kazati znake krize, ki je značilna za vso svetovno, predvsem pa ameriško, avtomobilsko industrijo. V zadnjem času je bilo na tem sektorju odpuščenih 5000 delavcev in uradnikov od katerih jih 2600 pripada največjemu avtomobilskemu podjetju General Motors Holden. Prizadeti krogi govorijo o nujnosti vladnih olajšav glede posojil kakor tudi o strožji kontroli nad uvozom.

Povečan izvoz francoskih vin

Lani so iz Francije izvozili 3,1 milijona hektolitrov vina, kar je za 61 odst. več kot l. 1959. Izvoz vina za direktno potrošnjo se je povečal od 586.000 na 1.248.600 hektolitrov, izvoz šampanjca in vin nadzorovanega izvora od 875.200 na 999.300 hektolitrov, izvoz vina za predelavo pa od 464.500 na 854.400 hektolitrov. Razen tega so izvozili še 187.400 hektolitrov konjaka in likerjev (147.600 v l. 1959). Vrednost vseh izvoženih alkoholnih pijač je lani dosegla 109 milijonov novih frankov kar je za 19 milijonov več kot l. 1959.

Pocenitev koles v Jugoslaviji

Kolesa domače jugoslovanske proizvodnje se bodo pocenila povprečno za 15 odst. Skupni sklep o tem bodo v kratkem sprejeli proizvajalci tega za zdaj najbolj množičnega prevoznega sredstva v državi. Na trg pride nad 250.000 koles domače proizvodnje, pa tudi uvoz bo letos znatno večji kot prejšnja leta.

Češkoslovaški avtomobili za Španijo

Po vesteh iz španskih virov, bo Španija letos uvozila iz Češkoslovaške nekaj sto (400-600) avtomobilov vrste Škoda. Ministrstvo za trgovino naj bi že izdalo odgovarjajoče licence za vrednost okrog 445.000 dolarjev. Kot druge vzhodnoevropske države je tudi ČSR sklenila s Španijo dvostranski trgovinski sporazum.

Japonska prednjači v gradnji supercistern

Deset od 20 največjih ladij-cistern na svetu, je bilo zgrajenih v japonskih ladjedelnicah. Dve in sicer «Universe Daphne» in «Universe Apollo» imata nosilnost nad 100.000 ton. Sedaj sta v gradnji še dve ladji s takšno tonažo, v načrtu pa imajo gradnjo ladje-cisterne z nosilnostjo 160.000 ton. Po privatnih računih bo tonaža vseh ladij-cistern na svetu z nad 40.000 tonami dosegla čez 5 let 19 milijonov ton v primerjavi s sedanjimi 7 milijoni ton.

Vsako leto milijon ton sliv

Jugoslavija ima možnost, da v nekaj letih poveča povprečni pridelek sliv na milijon ton. Jugoslavija ima kakih 70 milijonov dreves sliv in je v tem pogledu druge država na svetu. Letošnjo pomlad bodo začeli v ožji Srbiji in Bosni urajati nasade sliv na kakih 1500 ha, kar bo znatno prispevalo k povečanju in pocenitvi pridelka.

Že 520 prijav za zagrebški velesejem

Za letošnji zagrebški velesejem, ki bo od 14. marca do 2. aprila se je že prijavilo 520 domačih in tujih razstavljavcev iz Avstrije, obeh Nemčiji, Holandske, ZDA, Švice in Lichtensteina. Uprava velesejma pričakuje še prijave iz Belgije, Poljske, Francije in Madžarske. V okviru velesejma bo letos prvikrat prirejena mednarodna razstava «Medicina in tehnika».

Naš zdravniški kotiček

Kaj je dobro vedeti o vnetju sečnega mehurja ali cistitisu

Čeprav gre v večini primerov za lahko ozdravljivo zadevo, je treba vendarle biti previden

Vnetje sečnega mehurja je precej pogosto obolenje. Večina ljudi, ki imajo pri puščanju vode različne težave, brž misli, da gre za vnetje mehurja. Včasih je dovolj, če nekdo toži, da pogosto urinira ali da ga pri puščanju vode peče, pa bo brž začel trditi, da ima cistitis. V takih primerih bomo res ugotovili največkrat vnetje sečnika, toda vedeti moramo, da v devetdesetih odstotkih primerov gre pri tem za neko drugo bolezen in je cistitis le sekundarno obolenje, ki osnovno bolezen samo spremlja.

Kdaj pravimo, da ima nekdo cistitis? Takrat, če pogosto urinira in ga pri tem boli, če je seč moten, gnojen ali krvav. Bolniki s takimi motnjami in znaki so večinoma ženske. Za to je polno vzrokov, in sicer predvsem zaradi tega, ker je sečna cev pri ženski mnogo krajša kot pri moškem in je zato pot okužbe z zunanjega sveta do mehurja kratka. Tudi lahka obleka in tanke nogavice naredijo svoje in «ugodno» vplivajo na razvoj vnetja. Čeprav so ženske kar se cistitisa tiče v bolj neugodnem položaju kot moški, vendar tudi slednji niso pred vnetjem varni. Pri moških preko petdesetega leta se začne prostata (žleza podmehurnica na prehodu moškega sečnika v sečnico) patološko večati, kar često povzroča tudi vnetje mehurja.

Vrnimo se na zanimivo dejstvo, ki smo ga že zgoraj omenili: samo pri vsakem desetem bolniku je vnetje mehurja samostojno obolenje in ni posledica neke druge bolezni, ki je že prej obstajala! Takšna «prava» vnetja mehurja se navadno lahko in hitro pozdravijo. Že mirovanje v postelji in toplota ter pitje vročega čaja za mehur v nekaj dneh pomiri vnetje. Pri tem se moramo pri jedi izogibati vsega tistega, kar draži sluznico, se pravi ostrih začimb (poper, paprika) in alkoholnih pijač. Če je potrebno, nam bo zdravnik predpisal zdravilo za desinfekcijo urina. Odkar pozna medicina tako imenovane antibiotike, lahko ozdravimo večino cistitisov v kratkem in brez težkoč. Tudi nam je s pregledom urina mogoče ugotoviti, katera klica je v danem primeru povzročila vnetje in kateri antibiotik moramo uporabljati.

Če opisano zdravljenje ne uspe in če vnetje še kljubuje ali se pogosto ponavlja, tedaj ne gre za «pravi» cistitis, ampak za nekaj drugega. V takih primerih je vnetje mehurja posledica neke druge bolezni. Tu se lahko reče, da je vnetje mehurja pravzaprav nekaj koristnega, kajti vnetje opozarja zdravnika, da obstaja še neka druga bolezen, ki je morda nevarnejša kot pa cistitis. Razume se, da bo zdravnik ukrenil vse potrebno za nadaljnje razpoznavanje in bo bolnika napotil k urologu.

Kaj se vse lahko skriva za vnetjem mehurja? Preobširno bi bilo, če bi našteli vse vzroke vnetij. V prvi vrsti moramo omeniti, da razna ledvična vnetja ter vnetja v izvodilih sekundarno povzročajo vnetje mehurja. Najbolj pogost vzrok vnetja ledvic je tuberkuloza. Zaradi tega je nekoč veljalo pravilo, da je mogoče ozdraviti trdovratno vnetje sečnega mehurja pri mladih ljudeh samo z operativno odstranitvijo ene ledvice. Takrat so zdravili ledvično tuberkulozo le z odstranitvijo ledvice. Danes to ni več v vsakem primeru potrebno, kajti moderna medicina razpolaga z uspešnimi zdravili, ki delujejo na bacil tuberkuloze in tuberkulozo ledvic lahko v začetku ozdravimo brez operativnega posega. Vnetje mehurja v takih primerih služi kot znak za alarm in zdravniku pomaga, da bo začel sumiti na tuberkulozo ledvic, ki je v začetnem stadiju težko ugotovljiva.

Tudi nekatera obolenja sečnega mehurja samega se v začetku javljajo kot vnetje. To velja za razne tumorje, kamne in tujke v sečnem mehurju. Trdovratno vnetje mehurja noče in noče prenehati, dokler urolog mehurja natančno ne pregleda in ugotovi enega izmed naštetih vzrokov. Različna obolenja spolovil pri ženskah često povzročajo vnetje mehurja, ki ga tako dolgo ne moremo ozdraviti, dokler ne pozdravimo osnovne bolezni. Vedeti tudi moramo, da so različna črevesna obolenja (vnetja, tumorji) lahko vzrok za cistitis.

Iz navedenega sledi, da je cela vrsta obolenj, ki imajo za posledico vnetje mehurja. Nekatera teh obolenj so težka in nevarna in je važno, da jih čimprej odkrijemo. V ta namen so potrebne temeljite preiskave. Poleg različnih preiskav seča in krvi so mnogokrat potrebni rentgenski pregledi vseh sečnih organov. Ena izmed zelo važnih preiskav je tako imenovana cistoskopija, kjer se s cistoskopom, direktno pregleda sečni mehur od znotraj.

Čeprav je vnetje mehurja v večini primerov lahko obolenje, ga vendarle moramo smatrati za resno zadevo. Ne smemo se zadovoljiti z ugotovitvijo, da imamo vnetje mehurja, če opazimo v urinu kri, ampak se moramo posvetovati z zdravnikom, ki bo ugotovil, če se za tem ne skriva kaj drugega in težkega.

Dr. S. B.

—«»—

V neki šoli v Offenbachu (Zahodna Nemčija) so izvedli anketo, ki je pokazala, da imajo starši 30 otrok izmed 38, kolikor jih je bilo v razredu, televizijski sprejemnik, le trije otroci pa imajo lastno zobno ščetko, medtem ko jim sedem uporablja ščetko skupno z bratci in sestricami.

HOROSKOP

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Zvesti prijatelji vas bodo podprli v nekoliko težavnem in tveganem poslu. Bodite jim hvaležni, vendar ne dopustite, da bi vam odvzeli svobodo odločanja.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) Dokazali boste izredno sposobnost in intuicijo v poslovnih zadevah. Doma nekaj ne bo prav, kar bo treba čimprej temeljito razčistiti.

DVOJČKA (od 21. 5. do 22. 6.) Večje težave na srečo prehodnega značaja. Pazite, da ne boste odgovornost za neuspeh nosili vi. Ne nasedajte preveč obetajočim programom.

RAK (od 23. 6. do 22. 7.) Rezultati daljših priprav se bodo tokrat vendarle pokazali. Doma bo prišlo do neprijetnih očitkov, kjer boste morali zaradi miru popustiti.

LEV (od 23. 7. do 22. 8.) Vsekakor ploden dan. Zahvaliti se boste morali dobrim izkušnjam, hkrati pa tudi pomoči nekoga, na katerega pomoč niste računali.

DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) V začetku bo šlo vse narobe. Naj vas to ne prestraši, ker bo v nadaljnjih urah sreča na vaši strani. Zvečer boste srečni v domačem krogu.

TEHTNICA (od 23. 9. do 23. 10.) Neznaten toda neprijeten nesporazum poslovnega značaja, ki se bo sicer razčistil, vendar prinesel kup neprijetnosti. Nekoliko utrujeni boste.

SKORPIJON (od 24. 10. do 22. 11.) Zaradi cincanja boste izgubili priložnost, ki bi vam prinesla velik dobiček, morda celo utrdila vaš gmotni položaj. Potovanje.

STRELEC (od 23. 11. do 20. 12.) Nepričakovana vesela novica, ki vam bo koristila v vaših poslih in tudi v razpoloženju, ki se bo odražalo v vaših čustvenih odnosih.

KOZOROG (od 21. 12. do 20. 1.) Nekoliko nervozni ste, kar ni trenutno priporočljivo. Kaže, da se ne morete vživeti v zahteve onih, s katerimi ste povezani. Glavobol.

VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.) Imeli boste odličen navdih in vse boste izpeljali. Naj vam to pomaga k utrditvi položaja, ki ni najboljši. Prijetno pismo.

RIBI (od 20. 2. do 20. 3.) Čemu se izgubljate v malenkostih. Več sistematičnosti in enosmernosti in vse bo šlo bolje. Ne nasedajte podtikanjem in čenčam.

RADIO TELEVIZIJA

Petek, 17. februarja 1961

Radio Trst A

7.00: Koledar; 7.30: Jutranja glasba; 11.30: Glasbeni utrinki; 11.45: Vrtiljak; 12.30: Za vsakogar nekaj; 13.30: Glasba po željah; 17.20: Pesem in ples; 18.00: Italijanščina po radiu; 18.15: Umetnost, književnost in prireditve; 18.30: Prokofijev: «Poročnik Kiže»; 19.20: Glasbeni kaleidoskop; 20.00: Sport; 20.30: Večer z Douglasom, Snaronom in Salvadorijem; 21.00: Gospodarstvo in delo; 21.20: Koncert operne glasbe; 22.00: Obletnica tedna; 22.15: Srečanja s slavnimi glasbeniki: «Alfred Cortot», nato Obisk v New Orleansu.

Trst

12.25: «Tretja stran»; 14.20: Premiere v Trstu-Praga: «Idealna žena»; 15.00: Pianist Claudio Gherbitz; 15.25: Obrti in poklici v starem Trstu; 15.40: Gianni Safred ob marimbi.

Koper

7.15: Glasba za dobro jutro; 7.45: Tečaj italijanščine; 8.00: Prenos RL; 12.00: Glasba po željah; 13.40: Orkestra Mantovani in Black; 14.00: Iz opernega sveta; 14.30: Domače aktualnosti; 14.40: Jugoslovanski samospevi; 15.30: Polke in valčki; 16.00: Parada orkestrov; 16.30: Današnje teme; 16.40: Verdi: «Falstaff», II. dejanje; 17.40: Plesna glasba; 18.00: Prenos RL; 19.00: Orkestra Migiani in Almeida; 19.30: Prenos RL; 22.15: Grieg: Suita štev. 1; 22.35: Francoski orkestri; 23.00: Prenos RL.

Nacionalni program

6.30: Vreme na ital. morjih; 9.00: Glasbeni sejem; 9.30: Dopoldanski koncert; 11.00: Radijska šola; 11.30: Pojo Villa, Calvi, Pizzi; 12.20: Glasbeni album; 13.30: Na programu Boni, Latilla, Martino; 15.15: J. F. Carr pri klavirju; 15.55: Vreme na ital. morjih; 16.00: Program za najmlajše; 16.30: En mesec letališča Fiumicino; 17.20: Operni svet; 18.30: Enotni razred; 19.00: Oddaja za delavce; 19.25: Filmske novosti; 19.50: Italijansko smučarsko prvenstvo; 20.00: Uspeli motivi; 21.00: Simfonični koncert p. v. Petra Maaga.

II. program

9.00: Jutranje vesti; 10.00: Revijski program; 11.00: Glasba za vas, ki delate; 13.45: Moda; 14.00: Plesni motivi; 15.00: Italijanski sprehodi; 16.00: Program ob štirih; 17.00: Pentagram; 17.30: Oder za mlade talente; 20.40: «Gran gala» z Dello Scala; 21.55: Dokumentarij: Kako je nastala nova riba; 22.25: Legenda jazza.

III. program

17.00: Skladbe Sergeja Prokofjeva; 18.30: Na programu Pugnani in Boccherini; 19.30: Karl Schiske: skladba za klarinet in violo; 20.00: Vsakovečerni koncert: Vivaldi, Schubert, Bartok; 21.30: Enodejanka Josepha Conrada: «Še en dan»; 22.25: Pregled španske kulture; 22.25: Mario Zafred: Štiri hrvaške poezije za sopran, flavto in violo; Antonio Veretti: sedem poezij za petje in klavir.

Slovenija

8.05: Med orkestralnimi rapsodijami; 8.30: Vedri zvoki; 9.00: Naš podlistek — John Braine: Prostor na vrhu; 9.20: Nekaj romunskih zborovskih; 9.35: Kotiček za mlade ljubitelje glasbe, 10.15: Za ljubitelje popevk; 10.40: Koncert violončelista Vlada Požarja; 11.00: Odlomki iz Smetanove opere Dalibor; 11.30: Človek in zdravje; 11.40: Po strunah in tipkah, 12.00: Narodne; 12.15: Radijska kmečka univerza; 12.25: Zvočna panorama; 12.45: Pevec Ivo Robič; 13.30: Vesela godala, 13.45: Slovenski oktet; 14.05: Radijska šola za nižjo stopnjo; 14.35: Sopranistka Carteri in tenorist di Stefano, 15.45: Radijska univerza: Ob stoletnici rojstva Matije Murka; 16.00: Glasbeno popoldne, 17.15: Razgovor z volivci, 17.25: Od plesišča do plesišča; 18.00: Iz naših kolektivov; 18.15: Vedri zvoki; 18.30: V dvoranan Svobod 20.00: Zabavni orkester; 20.15: Zunanjepolitični pregled; 20.30: Z violino skozi čas; 21.05: Ivana Lang: Groteska za orkester; 22.15: Zveneče kaskade; 22.30: Moderna plesna glasba; 22.50: Literarni nokturno; 23.05: Nočni komorni koncert.

Ital. televizija

13.00: TV šola; 17.00: TV za najmlajše; 18.00: Oddaja za analfabete; 18.30: TV dnevnik; 18.45: Tedenska oddaja za ženske; 19.30: TV pošta; 20.30: TV dnevnik; 21.15: Trodejanka Hernyja Bernsteina: «Upanje»; ob koncu TV dnevnik.

Jug. televizija

Italija 17.00: TV za otroke: Razvedrilo in TV igra za otroke Februarska noč. Beograd 20.00: TV dnevnik; 20.15: Zunanji prenos.

Goriško-beneški dnevnik

Sindikalne vesti

Delavstvo v predilnicah naj dobi primerno proizvodno nagrado

Tovarna v Podgori je imela še posebno korist od proste cone
Urediti je treba tudi akordno delo

Prejšnji teden je bil v Milanu sestanek sindikalnih zastopnikov vseh tekstilnih tovarn industrijskega koncerna Toniella. Na tem sestanku so bili zastopniki tovarn Cotonificio Bustese, Filatura S. Antonio iz Olgiate, Cucirini Castoldi & Co., Cotonificio Veneto Lombardo in Cotonificio Triestino, v katerega sklop spadata tudi tekstilni tovarni v Podgori in Ronkah.

Na omenjenem sestanku so proučili delovne pogoje v teh tovarnah in ugotovili, da obstaja precejšnja razlika med proizvodno učinkovitostjo delavcev ter plačami, ki jih prejemajo za svoje delo. Tako so ugotovili, da se je znatno povečalo število strojev na posamezno delovno silo in da so bile omejene pomožne službe.

Ob zaključku tega sestanka so zastopniki FIOT sklenili, da bodo postavili gospodarjem naslednje zahteve:

1. Izplača naj se proizvodna nagrada v višini 15 odst. povprečne plače; ta nagrada naj bi bila za vse enaka.
2. Uveljavi naj se čl. 16 glede akordnega dela s tem, da se akordno delo razširi tudi na oddelke, kjer ga doslej še ni bilo in da se razširi tudi na pomožne delavce in delavke.
3. Predhodna pogajanja pri dodelitvi strojev.
5. Uvesti je treba kvalifikacije, ki bodo dejansko odgovarjale izvršenemu delu.

Vodstvo industrijske skupine Toniella je že odgovorilo negativno na podobne zahteve delavstva v predilnicah v Pontecurone in Vogheri, ker se mu zdi, da zadostuje izplačilo nagrade na dan treh kraljev. Delavstvo pa zahteva, da se je treba pogoditi o višini in odmeri proizvodne nagrade in zato so stopili v stavko.

Predilnica v Podgori je največja in najvažnejša tovarna te skupine, obenem pa je dala gospodarjem tudi največ dobička, ker se je poleg drugega okoristila tudi z ugodnostmi, ki jih nudi tej industriji goriška prosta cona. Zato je FIOT sporazumno z drugimi sindikalnimi organizacijami sklenila stopiti v stik z vodstvom podjetja za pogajanja, pri katerih naj bi določili proizvodno nagrado in uredili tudi druga zgoraj navedena in sedaj odprta vprašanja.

V torek pogajanja v slaščičarski industriji

Po daljšem prizadevanju sindikatov je končno uspelo določiti datum za pogajanja s predstavniki slaščičarske industrije; ta pogajanja se bodo vršila 21. in 22. februarja.

Kot znano so ostali nerešeni še razni problemi, o katerih se bodo pogajali na tem sestanku. Med drugim bodo razpravljali o izenačenju plač, reviziji kvalifikacij, zmanjšanju razlike med plačami mladih in starejših delavcev in ureditvi položaja vajencev.

Urbanistična vprašanja našega mesta

Županstvo bo pripravilo načrte za postavitev vodnjaka na Trgu Julia

Kostanje so že posekali in trg bodo asfaltirali - Namestili bodo velik kandelaber
Zasadili so mlado drevje

Trg Julia, ki ga mnogi poznajo pod imenom Seneni trg, ker so na njem prodajali krmo za živino, da je vlekla vozove naših dedov in očetov, je v zadnjem času postal predmet velikega zanimanja občinske uprave. Podrli so mogočne kostanje, ki so zmanjševali prostor, odstranjujejo javno tehtnico, ki je prvotno služila za tehtanje sena, pozneje pa so jo uporabljali za tehtanje najrazličnejših tovorov na vozilih. V načrtu imajo postavitev kandelabra na sredino trga, kjer je gredica, v kateri poleti cvetejo rože (ustrezen sklep je predvčerajšnjim sprejel goriški občinski svet) in pa asfaltiranje celotnega trga z vročim asfaltom. Pozneje bodo na tistem mestu, kjer so stali kostanji, zasadili drugo drevje, ki bo čez nekaj let spet krasilo ta malo poznan trg, ki bo sčasoma, ko bo zmanjkalo na Korzu prostora za parkiranje avtomobilov, zelo pripraven v ta namen, ker je blizu mestnega središča.

Arhitektonsko najbrž ne bo nikoli vzbujal posebne pozornosti. Zaključeno celoto bo predstavljal šele takrat, ko bodo na prostoru, kjer je sedaj trgovina z drvmi, zgradili kakšno modernejšo, višjo zgradbo.

Da bi vendarle dali trgu nekaj privlačnosti, so občinski možje (pa tudi žene) mnenja, da bi na sredini trga postavili kakšen vodnjak, ki bi razbil monotonijo. Seveda bi bila takšna rešitev zelo posrečena. Obstaja samo vprašanje koliko bi stala takšna zamisel. Goriški župan je že obljubil, da bo zaukazal pristojnemu uradu izdelati nekaj idejnih osnutkov, ki bi služili za napotilo, kaj naj bi se napravilo in kako, da bi trg dobil vsaj skromen vodnjak.

Sprožena je bila tudi misel, da bi postavili na tem prostoru spomenik, ki ga je izdelal Pacassi, vendar so številni svetovalci, pa tudi občani mnenja, da Pacassijevega spomenika ni umestno prestavljati v rajon, kjer kipar «nima domovinske pravice». Zanjo se poteguje «borgo fasulli», katerega predstavniki želijo, da bi Pacassijev spomenik postavili na Kornu, kjer je poleg trg, ki se po njem imenuje.

Vsekakor bo občinska uprava že našla primerno rešitev za okrasitev Trga Julia, da bodo zadovoljni prebivalci, ki tamkaj stanujejo, ne da bi ji bilo treba nakopati jeze prebivalcev «borga fasulli».

Doma se je potolkel

Včeraj so pripeljali na sedež Zelenega križa 18-letnega Marija Makuca iz Ul. Blaserna št. 30. Doma je namreč padel tako nerodno, da se je pobil na več mestih na glavi. Z avtom Zelenega križa so ga nato odpeljali v civilno bolnišnico, kjer so ga zdravniki obvezali in poslali domov, ker fant ni imel resnejših poškodb.

OD VČERAJ DO DANES

KINO

CORSO. 17.15: «Grbec», G. Blain in Annamaria Ferrero. Italijansko - francoski film. Mladini pod 16. letom vstop prepovedan.

VERDI. 17.00: «Absalon, bombe in ženske», B. Bresslaw, M. Mecwin.

VITTORIA. 17.15: «Operacija kamikaze», T. Mifune in S. Fujita. Japonski film.

CENTRALE. 17.00: «Montecassino v ognjenem obroču». Končno resničen prikaz tega senzacionalnega dogodka zadnje vojne.

MODERNO. 17.00: «Volkovi Tretjega Rajha».

—«»—

DEŽURNA LEKARNA

Danes ves dan in ponoči je odprta lekarna Soranzo, Korzo Verdi št. 17, tel. 28-79.

—«»—

TEMPERATURA VČERAJ

Včeraj smo imeli v Gorici najvišjo temperaturo 16.2 stopinje nad ničlo ob 14. uri, najnižjo 1.6 pod ničlo pa ob 6.45. Vlage je bilo 68 odstotkov.

Za razvoj turizma na Goriškem

EPT namerava potrošiti letos skoro štiri milijone

Od tega odpade 1,200.000 lir na Gorico, prav toliko na Gradež, 600.000 lir za Gradiško in 350.000 za Krmin
Izkoristiti je treba izredno lego Gorice in Brd

Pokrajinska ustanova za turizem na Goriškem (EPT) je objavila svoj proračun za letos, ki predvideva potrošnjo skoro štirih milijonov lir za potrebe in nadaljnji razvoj tujskega prometa v naši pokrajini.

Od tega je določeno, naj bi razni odbori v Gorici dobili kot podporo za prireditve, ki jih bodo organizirali, milijon 200 tisoč lir. Prav toliko naj bi dali za prireditve in pospeševanje turizma v Gradežu. Ustanova Pro loco v Gradiški naj bi prejela 600 tisoč lir, ona v Krminu pa 350 tisoč. Poleg tega je določenih še 150 tisoč lir za sejem v Gradežu ter poseben sklad za stroške in nagrado vodičem, za tiskanje propagandnih prospektov, za razno drugo reklamo itd.

V lanskem letu so ustanove Pro loco v Gradiški in Krminu imele z raznimi prireditvami večji uspeh kot pa organizatorji takih prireditev v Gorici. Zato se je tudi v Gorici sprožila misel, naj bi sestavili tudi tu poseben koordinacijski odbor, v katerem bi sodelovale vse tiste organizacije in ustanove, ki organizirajo prireditve športnega, kulturnega ali drugačnega značaja in ki imajo namen dvigniti tujski promet našega mesta in pokrajine. V tem pogledu si zlasti baron Formentini prizadeva, da bi pritegnil s primernimi prireditvam in drugimi ukrepi več obiskovalcev za goriška Brda, saj imamo v števerjanski občini res zelo primerne in privlačne točke ter poleg tega še lep razgled na Gorico in na Novo Gorico.

Z naše strani smo v posebnem članku pred nekaj dnevi tudi povedali, kaj bi bilo med drugim potrebno ukreniti, da bi izletniki in turisti še v večjem številu prihajali v naše mesto, ki ima na meji dveh držav in tudi po svoji zemljepisni legi še posebne pogoje za ugoden razvoj domačega in mednarodnega turizma. Po nekaterih znakih sodeč, se bo v tej smeri napravilo letos nekaj več kot lani.

—«»—

V Gabrjah so pokopali baronico Bianchi

Včeraj so na pokopališču v Gabrjah pokopali 87-letno baronico Luiso Bianchi iz stare plemiške družine, ki ima tu svoj grad in posestvo. Pokojnica je umrla v bolnišnici San Giusto v Gorici, od koder so jo potem pripeljali v Gabrje.

Zadnje čase je živela v Gradežu, tu pa še živé njeni sorodniki. Vaščani in okoličani so od nje kupovali drva in les za sečnjo, revnejšim pa je dala včasih drva tudi zastonj. Z baronico Bianchi nas je zapustil še en predstavnik stare avstrijske generacije, ki je še v začetku tega stoletja odločevala tudi pri nas. Naj počiva v miru.

—«»—

V nedeljo občni zbor SPD

V nedeljo 19. februarja bo imelo Slovensko planinsko društvo v Gorici ob 10. uri dopoldne svoj redni letni občni zbor v prostorih gostilne «Pri zvezdi» na Trgu sv. Antona.

Dnevni red predvideva med drugim poročilo odbornikov o delu društva v lanskem letu in pa volitev novega odbora. Ob tej priliki se bodo odborniki in člani pogovorili tudi o programu družinskih izletov in visokogorskih tur za letošnjo poletno sezono. Pomeniti se bomo morali tudi o programu za proslavo 15-letnice obnove društva, ki poteka letos.

Že iz teh nekaj navedb je razvidno, da obeta biti občni zbor zanimiv. Zato vabimo vse člane društva, ki so medtem že prejeli vabila, da se ga udeležijo v čim večjem številu in pripomorejo k nadaljnjemu uspešnemu razvoju društvenega delovanja.

Izpred okrajnega sodišča

Segla je po blagu v prodajalni Standa

V pijanosti je ukradel otroški dežni plašč

Pred okrajnim sodiščem se je vršila včeraj razprava proti 59-letnemu Antonu Bratini iz Otlice, ki je bil obtožen, da je 21. decembra 1960 ukradel v gostilni «Alla Fortuna» otroški dežni plašč iz naylona, ki je bil vreden 4.800 lir. Obtoženi Bratina je prišel dan prej v Gorico čez prehod pri Rdeči hiši ter je nato obiskal, kot je sam izjavil pri policijskem zasliševanju, večje število gostiln. Pozno zvečer se je ustavil tudi v omenjenem lokalu in je tudi tam popil nekaj kozarcev vina. Ko je pa malo pred 23. uro zapustil gostilno, je lastnikova žena Basilia Fornasari opazila, da je iz sosednje sobe izginil dežni plašč. Ker ni bilo takrat nobenega drugega gosta v gostilni, je takoj osumila Bratino in, ko se je ta naslednji dan vrnil v Gorico, ga je prisilila, da je šel z njo na sedež policije. Tu je Bratina takoj priznal dejanje in pristavil, da se je po izvršeni tatvini vrnil domov.

Sodišče ga je spoznalo za krivega in ga v odsotnosti obsodilo na tri mesece zapora in 4.500 lir kazni. Poravnati bo moral tudi sodne stroške. Branil ga je odv. Majo.

***

«Še nikdar nisem storila kaj takega in sem tudi pripravljena poravnati škodo, ki sem jo s svojim dejanjem prizadela», je izjavila 40-letna Ana Gabrijelčič iz Kanala policijskim organom, ki so jo zasliševali zaradi kraje v «Standi».

Obtoženka je prišla 24. decembra 1960 v Gorico nakupovat. Kot zadnjo je obiskala tudi veletrgovino «Stando», in ker so jo predmeti, razstavljeni po prodajnih mizah, zamamili, se jih je skušala polastiti, ne da bi pri tem seveda mislila na plačilo. Ker je bilo to ravno na predvečer božiča, je upala, da ne bo nihče opazil njenega ravnanja; vendar je pri tem nekoliko pretiravala. Vedeti bi namreč morala, da če je že ne zalotijo pri eni mizi, jo bodo pa pri drugi; vendar pa verjetno na to ni pomislila. Pomikala se je po vsej trgovini in tu pa tam nekaj vzela. V torbo romali predmeti za predmetom: kos sira, zavojček mortadele, zavitek kave, cenena zapestnica, električna baterija, 3 stikala, 2 peresi «biro», svinčnik za barvanje ustnic, drugi za barvanje obrvi itd; vse to blago je bilo vredno 3.435 lir.

Sodišče jo je spoznalo za krivo in jo v odsotnosti obsodilo na 2 meseca zapora in 2.000 lir globe. Kazen je pogojna in ne bo vpisana v kazenski list; plačati bo morala tudi sodne stroške. Uradno jo je branil odv. Majo.

Sodnik Fabiani, zapisnikar Smet.

Tekmovanje srednješolcev v odbojki

Po včerajšnji zmagi nad ekipo zavoda A. Volta so se dijaki slov. učiteljišča in liceja plasirali za finalno tekmo, ki bo prihodnji teden

Včeraj popoldne so se v telovadnici na Katerinijevem trgu nadaljevale odbojkarske tekme med goriškimi srednjimi šolami, ki so se začele v četrtek prejšnjega tedna.

Ekipa slovenskega učiteljišča in liceja je tokrat zmagala proti ekipi industrijske šole A. Volta z rezultatom 15:5; 11:15; 15:9. Prihodnji teden, v četrtek ali v soboto, bodo še zaključne tekme, pri katerih nastopi poleg zmagovalne ekipe slov. šol tudi pet ekip raznih drugih srednjih šol.

Zmagovalno ekipo slovenskih šol sestavljajo: Ernest Anselmi, Aleš Kusič, Leopold Devetak, Venceslav Devetak, Rado Pelicon, Marijan Trpin, Jožef Marinič, Roman Di Batista, Konrad Svab in Vojko Devetak.

—«»—

Kamion v avto na Korzu

Včeraj popoldne okrog 17. ure so poklicali na Korzo Italia cestno policijo, ker je prišlo do trčenja med kamionom in avtom «Fiat 2100».

Od postaje v smeri proti središču mesta je 22-letni šofer Giampaolo Corbella iz Perega di Vigonza vozil kamion proti mestu. V isto smer je vozil svoj avto «Fiat 2100» tudi 34-letni mehanik Paolo Gratton, ki stanuje v Gorici, na Korzu Italia 190. Ko je Gratton pri hiši št. 51 na Korzu Italia svoje vozilo malo zaustavil, je zadel vanj Corbella s svojim kamionom. Na srečo ni bilo človeških žrtev in tudi škoda na vozilih je majhna.

ŠPORT ŠPORT ŠPORT

Italijansko smučarsko prvenstvo v alpskih disciplinah

Nova prvaka v veleslalomu Bruno Alberti in Pia Riva

Danes nadaljevanje prvenstva s tekmovanjem v spustu

GRESSONEY, 16. — Tekma v veleslalomu za moške, ki je otvorila letošnje italijansko smučarsko prvenstvo v alpskih disciplinah, je bila kljub soncu na zaledenelem snegu «rumene» proge Weissmattena nad Gressoney-St. Jean. Proga je bila dolga 2000 metrov s 500 metri višinske razlike in je vsebovala 21 prehodov, kar jih je bilo mogoče preveč za veleslalom, še posebno zaradi neprimerne snežne odeje.

V tej disciplini je zmagal kakor je bilo predvidevati Bruno Alberti, kateremu ni mogel nihče ogrožati prvega mesta. Manjkali so nekateri dobri smučarji kot Paride Milianti in Carlo Senoner in ker sta postala Ivo Mahlknecht in Helmut Gardner žrtvi padcev, sta skušala ogrožati zmago Albertiju samo Martino Fill in Italo Pedroncelli. To se jima ni posrečilo, ker sta zaostala za nekaj sekund.

V Gressoneyu La Trinité pa je bilo tekmovanje žensk v isti disciplini. Zmagala je Jolanda Schir, ki je zabeležila najboljši čas, toda na cilju se je zavedla, da je preskočila vratca, zaradi česar je obstajala možnost, da jo diskvalificirajo. To se je tudi zgodilo in tako je naslov državne prvakinje pripadel drugoplasirani Pii Rivi.

Nova italijanska juniorska prvakinja je postala Milančanka Lidia Barbieri Sacconaghi, ki se je uvrstila na 6. mesto končne lestvice. Zanimivo je, da je lanska prvakinja Poloni Tina zasedla drugo mesto, medtem ko je Giuliani Chenal-Minuzzovi, ki je nastopila zaradi poškodbe z obvezano roko, pripadlo nadvse častno tretje mesto.

Jutri se bo prvenstvo nadaljevalo s tekmovanjem moških in žensk v spustu.

Tehnični rezultati današnjega tekmovanja v veleslalomu so naslednji:

MOSKI

1. ALBERTI BRUNO (SC Cortina) 1'48"2
2. Fill Martino (GS Fiamme d'oro) 1'50"2
3. Pedroncelli Italo (GS Fiamme d'oro) 1'52"6
4. Siorpaes Roberto (SC Cortina) 1'52"9
5. Cigolla Rinaldo (Fiamme d'oro) 1'54"2, 6. Zulian Aldo (SC Sportinia) 1'54"8, 7. De Florian Francesco (Fiamme gialle) 1'55", 8. De Nicolò Felice (SC Gardena) in Donei Carlo (Fiamme oro) 1'55"4, 10. Coppi Gaetano (Fiamme oro) 1'56"2, 11. Picchiottino Osvaldo (SC Courmayeur) 1'58"6, 12. Siorpaes Gildo (SC Cortina) 1'59"7, 13. Agreiter Edoardo (Fiamme gialle) 2'00"2, 14. Stecanella Sergio (SC Rutor) 2'00"7, 15. Viola Italo (SAI Milan) 2'01"4, 16. Paluselli Gianni (Fiamme gialle) 2'02"2, 17. Chiantelassa Piero (SC Sportinia) 2'02"8, 18. Demetz Enrico (Fiamme oro) in Telmon Giuliano (Fiamme oro) 2'03"6, 20. Mahlknecht Giorgio (Fiamme oro) 2'03"8 itd.

ZENSKE

1. RIVA PIA (SC Pirovano) 2'11"9
2. Poloni Tina (SC Sestriere) 2'17"3
3. Chenal Minuzzo Giuliana (SC Cervino) 2'18"6
4. Schenone Vera (SC Sportinia) 2'19"5
5. Demetz Giustina (SC Gardena) 2'20"3, 6. Barbieri Sacconaghi Lidia (SAI Milan) 2' in 22"8, 7. Schir Jerta (GS Folgaria) 2'28"1, 8. Medail Patrizia (SC Bologna) 2'29"6, 9. Zecchini Franca (SEF Firenze) 2' in 31", 10. Fanton Erica (SC Colle Isarco) in De Tassis Jalla (Sci CAI Monza) 2'34", 12. Odiard Laura (SC Sportinia) 2'34"5, 13. Gregorini Sera (SAI Milan) 2'35"1, 14. Solerio Carlotta (SC Pirovano) 2'35"4, 15. Zecchini Lisa (SEF Firenze) 2'36"4, 16. Gregorini Luisa (SAI Milan) 2'38"4, 17. Vaninetti Rossana (SC Pirovano) 2'41"3, 18. Buffa Adriana (SAI Milan) 2'43"1, 19. Hescher Simona (SC Pirovano) 2'43"2, 20. Mantovani Maria Luisa (SC Soresina) 2'44"8 itd.

BOKS

SAN DIEGO, 16. — Archie Moore je odložil podpis pogodbe, ki ga bo vezala na dvoboj za naslov svetovnega prvaka z Italijanom Giuliom Rinaldijem. Ameriški boksar je sklenil zamolčati podpis pogodbe vse dokler ne bo isto podpisal Rinaldi. Zelo verjetno se bo to zgodilo v ponedeljek.

Novosti v vrstah Triestin[e]

Reina na desnem kril[u] Fogar srednji napadal[ec]

Več novosti v vrstah Triesti[ne], ki bo v nedeljo igra[la] enajstorico OZO Mantova. [...]son bo zopet v vratih, [...] pa bo debutiral v prvem [...]štvu. Zelo verjetno bo tr[...] Trevisan popolnoma predr[ugá]čil napad. Govori se, da [bo] Fogar vodja napadalcev [...] tem upajo, da bo napad [...] živahen in predvsem uči[nko]vit.

Ni izključeno, da bo v [na]padu igral tudi Rebizzi. [Nje]gova prisotnost na igrišču [bo] seveda odvisna od vremen[skih] prilik. V tem primeru bi [Fo]gar igral na krilu, Fortu[nato] pa bi prevzel mesto leve [...].

Priprave za nedeljsko [tekmo] na domačih tleh so se nada[lje]vale tudi včeraj in kot [...] se bodo zaključile danes [...] pa izključeno, da bo Trev[isan] povabil igralce tudi v sob[oto] na stadion, kjer bo zadnji [tre]ning z razgibalnimi vaja[mi].

TENIS

MEXICO CITY, 16. — [...]jan Orlando Sirola je tud[i] mehiškem mednarodnem [pr]venstvu dosegel neuspeh [...] osmini finala. Sirola je [...] prepustiti zmago dom[a...] Yvesu Lemaitreju, ki ga je [pre]pravil 6:1, 6:2.

Ob zaključku namiznoteniškega pokrajinskega prvenstva

Še dve mesti za Bor za deželno prvenstvo?

Naše športno združenje uspešno tudi v drugih skupinah

Pokrajinski namiznoteniški turnir za naslov prvakov v posameznih skupinah se je končal z izrednim uspehom igralcev društva RAS, ki so osvojili kar pet od šestih naslovov.

Na tem prvenstvu je tudi Bor žel precej uspehov in se je izkazal kot drugi najboljši klub. Za te rezultate pa se mora zahvaliti predvsem svojim igralkam, ki so prvič nastopile in so se tudi izredno izkazale.

Najvažnejši del turnirja je bil brez dvoma tekmovanje posameznikov. Naslov prvaka si je osvojil igralec društva RAS Floramo, ki je premagal v 5 setih predstavnika Soffitte Crechicija po dokaj čudni igri. S tem uspehom je Floramo potrdil svojo izredno kondicijo, saj je ta turnir že tretji v letošnjem letu, ki se je zaključil z zmago tega igralca.

Med otvoritveno tekmo finalnega dela tekmovanja žensk sta se pomerili Borovi igralki Švabova in Bandijeva, ki sta igrali za juniorski naslov. Proti vsakemu pričakovanju je zmagala Švabova, medtem ko je Bandijeva pokazala, da je kljub porazu bolj zrela igralka kot zmagovalka sama. Manjka pa ji treninga, kar se je očitno videlo med igro, ko je zapravila marsikatero izredno žogo.

V tekmovanju ženskih dvojic, naslov ni mogel uiti že preizkušenim igralkam RAS Di Benedettovi in Zottijevi. Ti dve sta posebno v prvem setu nadigrali še neizkušen Borov par Miot-Batista. Slednji sta v drugem nizu nastopili bolj samozavestno, kar pa ni zadostovalo za uspešen zaključek.

Po tekmovanju posameznikov je bil na sporedu finale posameznic med predstavnicama društva RAS. Zmagala je kot se je predvidevalo Di Benedettova.

V srečanju mešanih dvojic sta Borova predstavnika Batista in Kovačič odigrala odličen prvi set, kjer se je posebno Batistova izkazala z borbenostjo, vendar sta bila njuna nasprotnika premočna, da bi se pustila premagati, pa čeprav sta zaradi nepremišljenosti tvegala tudi poraz. Zaključni večer turnirja se je končal s tekmo moških dvojic, med katero sta Floramo in Ragusin premagala najnevarnejša tekmeca Runca in Martinolija.

Po osvojitvi prvih in drugih mest je na prvem mestu RAS, kateremu je pripadlo pet prvih v tekmah posameznikov, moških, mešanih in ženskih dvojic ter eno drugo med posameznicami. Sledi Bor z enim naslovom v kategoriji juniork ter s tremi drugimi mesti med juniorkami, v ženski in mešani dvojici. Za našim združenjem sta se uvrstili Soffitta in Istria z enim samim drugim mestom. To so le tehnični rezultati, toda važneje je pogledati, kaj nam je tekmovanje razkrilo.

Med moškimi je še enkrat prišla do izraza premoč Crechicija in Florama, medtem ko je postal tudi Ragusin izredno nevaren. Boru se je posrečilo vključiti med prvo osmorico tri igralce, kar je morda nekoliko premalo. Zanimivo pa je, da se je uvrstil med to elito tudi mladi Milič, ki je potrdil tudi v močnejši konkurenci svoje velike zmožnosti. Preostala je še skupina ožjih igralcev, ki morajo obračunati med seboj za uvrstitev na deveto in deseto mesto. Deželnega prvenstva se bo namreč lahko udeležilo 10 igralcev in ker ima Bor v drugi skupini še Grbca, Tomšiča in Košuto lahko upamo, [se]veda če bo žreb količkaj [u]goden, da bosta ti dve [mesti] zasedla Borova zastop[nika].

Tudi ženski nastopi so [pri]nesli Boru nekaj časti[...] mest, kar pa je predvsem [...] radi izredno nizkega [...] tržaškega namiznega [...] le relativen uspeh. Sicer [je] bil led prebit in če bodo [...] rove igralke vestno [...] bodo brez dvoma dosegle [...] zavidljive uspehe. Najnevarnejša igralka Bora je [...] Miranda Batista. Ne [...] pa prezreti Luinove, ki [...] je prebila do polfinale [...] la med posameznicami in [...] morda žela še večji [...] če bi bila še bolj bojevita.

V mešanih dvojicah [...] Kovačič in Batistova [...] la zelo dobro in sta z [...] v polfinalu nad Ragusina in Zottijevo žela izreden [u]speh. Njuna igra je bila [...] vi biser tehnike in pre[...] taktike. Sicer bo jima [...] poroviti ta rezultat, ker [...] ne bi nas presenetil [...] uspeh, pod pogojem, da [...] da skupno vestno in se[...] vadita.

Svetovno prvenstvo v umetnem drsanju

Izvršni odbor IS[U] odpovedal prvenstv[o]

Češkoslovaški prireditelji so se protivili, toda sklep je bil soglasno sprejet

DAVOS, 16. — Svetovno prvenstvo v umetnem dr[sanju] na ledu, ki bi moralo biti od 22. do 26. t. m. v Pra[gi, so] dokončno odpovedali v znak žalosti zaradi tragične [smrti] celotne ameriške reprezentance, ki se je ponesrečila pr[i le]talski nesreči v Bruslju.

To je uradno sporočil generalni tajnik «International Skating Union» (ISU) George Haesler, ki je pripomnil, da je izvršni odbor zveze soglasno sprejel predlog Švice za odpoved.

Do uradne odpovedi je prišlo potem ko sta predsednik in tajnik mednarodne zveze telegrafsko vprašala za mnenje vseh sedem članov odbora in štiri namestnike. To je bilo potrebno, ker so češkoslovaški prireditelji vztrajali na zamisli, da prvenstva ne bi smeli odpovedati predvsem, [ker] bili nekateri udeleženci [že v] Pragi in tudi priprave [so bile] dokončane.

Izid glasovanja o od[povedi] ni znan, vendar se ve, [da je] mednarodna zveza vprašala [za] mnenje predstavnike Nor[veške], Francije, Švedske, ZDA, Finske, Sovjetske zveze, [Velike] Britanije, Italije, [Av]strije in Danske.

Ni znano če bo svetovno prvenstvo 1962. leta v Pra[gi] ali v kakem drugem mestu.

BORIS PAHOR: 75.

Onkraj pekla so ljudje

Roman

Začel se je spuščati, a tedaj se je oglasilo izza ovinka ječanje, ki je prihajalo kakor potujoči oblak. Potrkalo je.

«Lahko?» To je njen glas med priprtimi vrati. A že je ob njem z obrazom, ki je hladen od zimskega večera, in njemu se ne zdi res, da potaplja dlani v zlatorumeno kožuhovino njene kratke suknje; ne, z nobeno prejšnjo ne more primerjati tega zopetnega najdenja, ker nobenkrat nevarnost ni bila tako velika.

«Tako sem bila v strahu, da te ne bom več našla,» je zamrmrala.

«Kakor vidiš, sem te čakal.»

«In me kar tako hladno pustiš,» je rekla ko sama sebi.

«Hladno?» In zrahljal je objem, da bi jo gledal v oči. «Ne bi rad znova preživel teh dni, odkar sva se ločila.

«In jaz, Igor?»

A še isti trenutek je vzkliknila: «Uf, kako se kuham v tem plašču!» Ko ji ga je snel, je v belosivem kostimu kakor mlada žena, ki vara moža s predporočnim ljubimcem.

Sedla sta na rob postelje.

«Najbrž niti tebi ni bilo lahko. A hotela si zadovoljiti očeta s tistim obiskom.» Vsa resna in zbrana je, si misli, ko da bi bila v teh dneh odrasla.

«Pogovarjaš se o nezanimivih stvareh, medtem ko te oči ocenjujejo kakor teličko na semnju. O, kako sem se mrzila!»

«In uspeh?»

«Oče je ves blažen. Alfred mu je menda rekel, da sem njegove starše očarala.»

Sunkovito je potresla z glavo.

«A kaj mi to mar! Želel je, da sprejmem vabilo, in sem mu ustregla, da bo mir v hiši. Zdaj je zame stvar zaključena.»

«Pa zanj ni, če noče, da se vrneš na delo.»

«Da,» je zamišljeno zamrmrala.

Nato se je zavedela.

«Ti je pisala Josephine tudi o tem?» Sedela je s sklonjeno glavo in stena zlatih las ji je zakrivala lice. Pomislil je, da sta si neskončno daleč, in da ne ve, kako naj najde pot do nje. Odstrl ji je lase z obraza in pridržal v dlani njeno brado.

«In zdaj?»

«Zdaj sem odšla, kakor vidiš.»

«Po svoje stvari?»

«Tako mi je zabičal, in celo grozil je, da bo prišel pome. A se ne bo ganil.»

A še isti hip je sprožila roke in se ga oklenila.

«O, Igor, pomagaj mi.»

Dotaknil se je njenih las.

«Morala bi odpotovati z mano,» je rekel, medtem ko je tiščala lice k njegovemu, ko da je pripravljena na vse, kar bo odločil. «A tudi če bi bil takšen skupen odhod mogoč, bi brez privolitev staršev ne imela srečne samozavesti in poguma.»

«Da, Igor, tako sem slabotna.»

«In če bi ti rekel, da me počakaj, bi se tedaj, ko bi prišel pote, ravno tako ne upala na pot brez njihovega soglasja.»

«Takrat bi bilo drugače, ker bi se ves čas pripravljala na odhod.»

«Pa me počakaj.»

«O Igor moj.»

«Saj to ni nič novega.»

«Ja. Tisto jutro, ko si povedal o dekletih, ti nisem pomenila nič več.»

«Tisti obisk je jemal tvojemu značaju ves čar. Nisi bila več ti.»

«Zdaj sem torej še manj?»

«Preizkušnja teh dni te je spremenila. Tvoj mik se bo takoj spet vrnil, ko boš dobre volje.»

«Saj sem že, Igor!»

In vzdignila se je, zaokrožila po sobi, stopila h kovčku in vzdignila pokrov.

«Pol litra kolonjske vode sem ti prinesla,» je rekla in vzela steklenico izmed perila.

«Pol litra? Ne vem, da bi bil kdaj vnet za takšno pijačo.

«V vlaku se boš moral z nečim umiti, ne?»

Zdaj je zares spet prava Arlette, si misli. A ko je spet ob njem, v ozračju tiste pristne sreče, ki spreminja vsak gib v še nepoznano vrednost.»

Zdelo se jima je, da dolgo molčita

«Igor,» je šepnila naposled.

«Da?»

«Moj čar je torej vendar izginil.»

«Ne. A vsak po svoje sva eden drugega izdala.»

Njena roka je poiskala njegov laket.

«Moja omahljivost je edina kriva.»

«Bolj je kriv, kdor ne loči apokaliptičnega sveta od majčkene vsakdanjosti.»

«Laže je ločevati kakor sprejeti.»

«Težko se je vdati resnici, da so tokraj pekla ljudje ostali bitja, ki so zaljubljena v naravni zrezek, v novo obleko, a se namrdnejo, ko se njihove oči srečajo s fotografijo iz Belsena.»

«Pa takšni, ki jočejo ob smrti svoje mačke.»

«A krivda ni v njih. Nimajo namreč privido[v], [ki bi] jim posiljevali vsakdanjo resničnost.»

Nato molčita in zdi se mu, da ima nejasni [...] meta na ulici zelo tovariški prizvok.

«Treba si je potopiti roke v resničnost, kakor [...] grebe pek v testo. Delati karkoli, a imeti občutek, [da si] koristen.»

In spet je molčal.

«Pomniš tistega Wiechertovega povratnika, ki se [...] je v gozd? Tudi to je resnica, a kratkotrajna. Za [...] moč biti ranjena zver, ki napade vsakogar, če se p[ribliža] njenemu brlogu.»

«A morda življenje sredi gostega drevja vendar [...] bi bilo napak.»

«Prav kmalu bi se naveličala puste samote.»

«A gozd ni samota. Množica živih bitij so dre[vesa in] vse, kar diha in se giblje okoli njih.»

«Katerakoli osamljenost bi bila beg. Ta pa nič n[e ...] Pa sem že rajši sredi nemirnega mesta in utripljem [...]govo usodo.»

In je, ko da se je kričavi raznašalec časnikov [...] lašč ustavil prav pod njegovim oknom; njeno telo [...] mirno in zdi se mu, da si ga mora znova pridobiti, [...] ga je izključil iz svojega sveta. Nekje se je zaret[...] poka in nezaznavna praznina veje skoznjo. A obenem [...] je njeno telo domače, pod belosivim kostimom [...] cepljeno nanj. In žen, da bi se je dotaknil, zato [...] povrnilo nadnjo ozračje njenega čara. Samo en gib [...] bo zadostovala. Samo en srebrn smeh. Samo pri[...] majhnimi gubami na dlani. Samo dotik njenih pr[...] čeprav mu ta zavest ni zadostno poroštvo za pri[...] čuti, da se njen mik že vrača, da je že na poti, da [...] nekje čisto blizu pravkar spočel.

Konec